

Integrale conclusie na invoering 'Slimmer Reclasseren'

Bacheloronderzoek Social Work

De kunst van het kort en bondig rapporteren

*‘Het optimaliseren van de integrale conclusie
na invoering ‘Slimmer Reclasseren’.*

Merle Schepers (309816) & Gijs Assink (148497)

Reclassering Nederland

Bachelorrapport Social Work

Academie Mens & Maatschappij

Saxion Enschede

Februari - juni 2016

Inhoud

Voorwoord	4
Samenvatting.....	5
1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding.....	6
1.2 Projectkader	7
1.3 Doelstelling.....	7
1.3.1 Doelstelling op korte termijn.....	7
1.3.2 Doelstelling op lange termijn	7
1.4 Hoofdvraag en deelvragen	7
1.5 Leeswijzer	7
2. Theoretisch kader	9
2.1 Reclassering Nederland	9
2.1.1 Organisatie	9
2.1.2 Organisatiestructuur	9
2.2 Advies in het kort	9
2.3 ‘Slimmer Reclasseren’ (Advies)	11
2.4 Adviesrapport.....	11
2.5 Integrale conclusie	12
2.6 RiSc	14
2.7 Conclusie deelvragen.....	15
2.7.1 Conclusie deelvraag één.....	15
2.7.2 Conclusie deelvraag twee.....	15
2.7.3 Conclusie deelvraag drie	15
3. Methode van onderzoek	17
3.1 Type onderzoek	17
3.1.1 Kwalitatief onderzoek.....	17
3.1.2 Inventariserend onderzoek	17
3.2 Onderzoekspopulatie en steekproef	17
3.3 Instrumenten.....	18
3.4 Procedure	18
3.5 Methode van analyseren van gegevens.....	18
3.6 Betrouwbaarheid.....	19
3.7 Interne en externe geldigheid	19
3.8 Ethische overwegingen	20
4. Resultaten.....	21

4.1	Kenmerken respondenten.....	21
4.2	‘Slimmer Reclasseren’	21
4.3	Schrijven integrale conclusie.....	22
4.4	Knelpunten integrale conclusie.....	23
4.5	Benodigdheden integrale conclusie	24
5.	Conclusies.....	25
5.1	Conclusies deelvragen.....	25
5.1.1	Deelvraag 4.....	25
5.1.2	Deelvraag 5.....	25
5.1.3	Deelvraag 6.....	26
5.1.4	Deelvraag 7.....	26
5.2	Conclusie hoofdvraag.....	27
5.3	Aanbevelingen.....	27
5.3.1.	Terugkoppeling opdrachtgever	27
5.3.2	Opleiding Samenhangend Beeld	28
5.3.3.	Factsheet componenten integrale conclusie	28
5.4	Sterktes en zwaktes onderzoek.....	28
5.4.1	Sterktes van het onderzoek.....	28
5.4.2	Zwaktes van het onderzoek.....	28
5.5	Discussie	29
	Afsluiting.....	31
	Bibliografie	32
	Bijlagen	34
	Bijlage 1: Begrippenlijst theoretisch kader.....	34
	Bijlage 2: Interview Laurus van Essen.....	35
	Bijlage 3: Format diepte-interview.....	36
	Bijlage 4: Labelschema	38
	Bijlage 5: Mail naar respondenten Zwolle.....	41

Voorwoord

Middels deze weg willen wij de medewerkers van Reclassering Nederland en Saxion Enschede bedanken.

Allereerst willen we Peter Groenendaal en Wietske Hutten bedanken voor de goede begeleiding tijdens het opstellen en uitvoeren van het onderzoek. De positieve houding en de hulp die ze ons hebben geboden, heeft de voortgang van het onderzoek zeer bevorderd. Daarnaast willen we de medewerkers van Reclassering Nederland van de locaties Enschede en Zwolle bedanken voor het meewerken aan het praktische deel van het onderzoek.

De docenten Marjolein Planteijdt en Leonie Slots willen we bedanken voor hetgeen ze ons geleerd hebben door middel van de colleges die ze vol enthousiasme hebben gegeven. De wijze waarop ze klaarstonden met feedback hebben wij als zeer prettig ervaren.

Gijs Assink & Merle Schepers, 23 juni 2016

Samenvatting

In 2014 is het 'Slimmer Reclasseren' in het leven geroepen bij Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering GGZ en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering (3RO). Dit is ingevoerd naar aanleiding van bezuinigingen van het ministerie van Veiligheid en Justitie en doordat de instroom bij de taakvelden advies, toezicht en werkstraffen hoger was dan de prognose. Het doel van het 'Slimmer Reclasseren' is om te zorgen dat er minder regels zijn en minder registratie plaatsvindt en dat er door betere facilitering van medewerkers, meer tijd overblijft om het echte reclasseringswerk uit te voeren. Er kan dus meer werk verzet worden in minder tijd. Na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' is het op het taakveld advies van belang dat de integrale conclusie een korte, bondige en concrete samenvatting van de risico's en de responsiviteit van de cliënt wordt. Hierbij ligt de nadruk op de samenhang tussen deze componenten. De integrale conclusie is de basis voor de indicatiestelling en is het onderdeel van de adviesrapportage waarin de informatie die relevant is voor de opdrachtgever verwerkt wordt. Om zicht te krijgen op hoe de integrale conclusie wordt geschreven na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' en om te kijken waar dit mogelijk nog kan worden verbeterd, is de volgende hoofdvraag tot stand gekomen:

Op welke manier kan de integrale conclusie binnen het adviesrapport worden verbeterd bij Reclassering Nederland locaties Enschede en Zwolle, als er wordt gekeken naar de richtlijnen van het 'Slimmer Reclasseren'?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden is gekozen om een kwalitatief onderzoek uit te voeren door het afnemen van interviews bij advieswerkers van de locaties Enschede en Zwolle.

Uit het onderzoek blijkt dat er weinig knelpunten worden ervaren bij het schrijven van de integrale conclusie. Het blijkt echter dat de respondenten niet altijd helder hebben of de integrale conclusie volgens de methode 'Slimmer Reclasseren' wordt geschreven. Een andere conclusie die gesteld kan worden is dat niet alle respondenten bekend zijn met de precieze richtlijnen hiervan. Met het oog op de richtlijnen van het 'Slimmer Reclasseren' kan daarom de integrale conclusie niet enkel en alleen onder de advieswerkers verbeterd worden. De richtlijnen zullen daarom vanuit een externe partij (bijv. het opleidingshuis) moeten worden uiteengezet aan de advieswerkers en worden verduidelijkt. Daarnaast kan de integrale conclusie verbeterd worden door de knelpunten te verminderen. Net als bij de evaluatie in 2015 wordt het beknopte schrijven als meest lastig ervaren.

Aanbevolen wordt om een factsheet te ontwikkelen, waarin alle componenten terugkomen die beschreven zouden moeten worden in de integrale conclusie. Dit zal duidelijkheid en houvast bieden voor de advieswerkers.

1. Inleiding

In dit hoofdstuk staat de aanleiding van het onderzoek centraal. De achtergrond en relevantie van dit onderzoek wordt hierin beschreven. Na de aanleiding volgt het projectkader, waarin wordt beschreven binnen welke kaders het onderzoek plaatsvindt. In het subhoofdstuk doelstellingen worden de hoofd- en deelvragen beschreven. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een leeswijzer. Om de inhoud van het onderzoek te verduidelijken is er gebruik gemaakt van een begrippenlijst. Deze is te vinden in bijlage 1.

1.1 Aanleiding

Vanwege het op orde brengen van de overheidsfinanciën heeft het ministerie van Veiligheid en Justitie vanaf 2013 tot 2018 tot ruim één miljard euro bezuinigd (Rijksoverheid, 2013). Hierdoor wordt er ook bij de reclassering bezuinigd. Door de bezuinigingen en daaropvolgend de toenemende werklast werd er gevreesd dat de adviezen die de reclassering geeft aan het Openbaar Ministerie en rechters niet meer op tijd konden worden gegeven, aldus algemeen directeur van Reclassering Nederland Sjef van Gennip in Trouw (Klompenhouwer, 2014).

De noodklok is daarom geluid door de Reclassering. Reclassering Nederland begeleidt verdachten en plegers van misdrijven vanaf de arrestatie tot aan de vrijlating. Hierover brengt zij advies uit aan de rechter. De reclassering ziet erop toe dat veroordeelden hun verplichtingen nakomen, bijvoorbeeld een werkstraf of de voorwaarden voor toezicht na vrijlating. Ook voert Reclassering Nederland re-integratieprogramma's voor ex-gedetineerden uit om ze voor te bereiden op een bestaan zonder criminaliteit. Op deze manier draagt Reclassering Nederland bij aan een veilige samenleving (Rijksoverheid, z.d.).

Naast de bezuinigingen is de instroom van advies, toezicht en werkstraffen hoger dan de prognose. Hierdoor moet er meer werk gedaan worden in dezelfde tijd, waardoor de werkdruk is toegenomen en het tijdig leveren van reclasseringsadviezen in het gedrang komt.

“Zaken blijven op de plank liggen of er wordt minder kwaliteit geleverd door Reclassering Nederland.”

Dit gaf directeur Sjef van Gennip toe tegenover de NOS in augustus 2014 om de ernst van de bezuinigingen aan te geven (2014). Daarom is door de drie reclasseringsorganisaties in Nederland, de 3RO, het 'Slimmer Reclasseren' ingezet. Het 'Slimmer Reclasseren' begon in 2014 met drie werksessies met de inzet van uitvoerend medewerkers die mee mochten denken. Op basis hiervan is het project gestart. Het hoofddoel van het 'Slimmer Reclasseren' is dat er minder regels en minder registratie plaatsvindt en dat er door betere facilitering van medewerkers, meer tijd overblijft om het echte reclasseringswerk uit te voeren. In het project 'Slimmer Reclasseren', dat in 2016 verder ontwikkeld wordt, zijn al verschillende maatregelen gerealiseerd. Zo is in 2014 gerealiseerd dat het reclasseringsadvies korter en krachtiger wordt door van gemiddeld veertien naar vier pagina's te gaan (Reclassering Nederland, z.d.). Deze vermindering komt door het feit dat alleen de relevante informatie voor de opdrachtgever in het adviesrapport wordt gezet (Reclassering Nederland, 2014).

In 2015 is er een evaluatie over het 'Slimmer Reclasseren' intern uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het gebruik van een nieuw modelvorm (adviesjabloon) tijdswinst oplevert, uiteenlopend van minder dan tien minuten (18%) tot meer dan een half uur (11%). Deze tijdswinst wordt gebruikt om meer productie te leveren, achterstanden weg te werken of bijvoorbeeld het advies te perfectioneren.

Daarnaast komt uit de evaluatie naar voren dat adviseurs het lastig vinden om kort en bondig te adviseren en dat ze problemen ondervinden bij het leggen van verbanden. Een voorname oorzaak hiervan is volgens de trainers van de workshop ‘Samenhangend Beeld Centraal’ de soms beperkte mate waarin zij conclusies trekken (Reclassering Nederland, 2015).

Het gevolg van de resultaten uit de evaluatie heeft geleid tot dit onderzoek. In dit onderzoek wordt namelijk gekeken hoe het schrijven van de integrale conclusie geoptimaliseerd kan worden. Het kort en bondig schrijven is hierbij van essentieel belang.

1.2 Projectkader

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van Reclassering Nederland, regio Oost. De doelgroep bestaat uit reclasseringswerkers van de adviesunits Enschede en Zwolle. Zij werken dagelijks met het Systeem Iris, de RiSc en met de regels van het ‘Slimmer Reclasseren’. Daarnaast wordt er contact opgenomen met Laurus van Essen, productmanager advies en projectleider ‘Slimmer Reclasseren’. Hij kan informatie verschaffen over de totstandkoming van het ‘Slimmer Reclasseren’ en over het verloop hiervan.

1.3 Doelstelling

1.3.1 Doelstelling op korte termijn

In kaart brengen in hoeverre de integrale conclusie binnen de adviesrapportages wordt toegepast zoals deze bedoeld is door reclasseringswerkers van Reclassering Nederland, locaties Enschede en Zwolle na de invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’ in april 2014.

1.3.2 Doelstelling op lange termijn

Het schrijven van de integrale conclusie optimaliseren, naar de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’.

1.4 Hoofdvraag en deelvragen

Op welke manier kan de integrale conclusie binnen het adviesrapport worden verbeterd bij Reclassering Nederland locatie Enschede en Zwolle, als er wordt gekeken naar de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’?

Theoretische deelvragen

1. Wat houdt ‘Slimmer Reclasseren’ in met betrekking tot het schrijven van een adviesrapport?
2. Aan welke eisen moet de integrale conclusie voldoen binnen het adviesrapport?
3. Welke vaardigheden heeft een reclasseringswerker nodig om een goede integrale conclusie te schrijven?

Praktische deelvragen

4. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de kennis over het ‘Slimmer Reclasseren’ en dan vooral op de integrale conclusie en wat is de mening van de werkers hierover?
5. Hoe wordt het ‘Slimmer Reclasseren’ toegepast bij het schrijven van de integrale conclusie?
6. Wat zijn de knelpunten van de advieswerkers bij het schrijven van de integrale conclusie?
7. Wat hebben de advieswerkers nodig om een goede integrale conclusie te schrijven?

1.5 Leeswijzer

De onderzoekers beschrijven in dit bachelorrapport de resultaten, conclusies en aanbevelingen van het uitgevoerde onderzoek. In het tweede hoofdstuk wordt het theoretische gedeelte van het onderzoek behandeld. De theoretische deelvragen worden hierin beantwoord aan de hand van literatuur. In het derde hoofdstuk wordt de methode van onderzoek beschreven. In hoofdstuk vier

worden de resultaten beschreven die voortkomen uit de afgenomen interviews. In hoofdstuk vijf worden de conclusies die voortkomen uit het gehele onderzoek beschreven. Ook zijn in dit hoofdstuk de sterkte/zwakte analyse en discussie terug te vinden. Tot slot zijn in de laatste paragraaf aanbevelingen gedaan die voortkomen uit de conclusies.

2. Theoretisch kader

In hoofdstuk 2 worden enkele belangrijke begrippen uitgewerkt. Allereerst wordt de structuur van de organisatie beschreven. In dit kader worden de begrippen 'Slimmer Reclasseren (Advies)', 'adviesrapport', 'integrale conclusie' en 'RISc' uitgewerkt. Door het uitwerken van deze vijf begrippen wordt in paragraaf 2.6 antwoord gegeven op deelvraag 1 tot en met 4. Om de verbanden tussen de begrippen duidelijk weer te geven volgt in paragraaf 2 en 3 eerst een leeswijzer en begrippenlijst.

2.1 Reclassering Nederland

2.1.1 Organisatie

Volgens de missie van Reclassering Nederland (Hessel, 2015) draagt de organisatie bij aan het veiliger maken van de samenleving door het voorkomen van criminaliteit en het terugdringen van recidive. Dit wordt nagestreefd door de risico's zoveel mogelijk te beheersen en de dader of verdachte te stimuleren zijn of haar gedrag te veranderen.

Reclassering Nederland (2015) beschrijft hun werkwijze op intranet als volgt: "Reclassering Nederland heeft verschillende taken, waaronder advisering van de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie, het controleren en begeleiden van onder toezicht gestelden en de uitvoering van werkstraffen. Daarnaast voert Reclassering Nederland ook trainingen uit om het gedrag van justitiabelen te veranderen ter voorbereiding op een bestaan zonder criminaliteit. Om alle taken goed uit te kunnen voeren onderhoudt Reclassering Nederland goede contacten met al haar partners in de (strafrecht)keten."

2.1.2 Organisatiestructuur

Reclassering Nederland is een landelijke organisatie. De organisatie is onderverdeeld in een landelijk kantoor en vijf regio's. Het landelijk kantoor bestaat uit de directie, stafafdelingen en Bureau Buitenland. Het personeel wordt door een ondernemingsraad vertegenwoordigd.

De regio's worden aangestuurd door een regiodirecteur. Elke regio heeft in principe een aantal reguliere units die verdeeld zijn in Diagnose & Adviesunits en Toezicht & Interventie-units. Daarnaast heeft iedere regio een werkstrafunit. Alle units worden geleid door een unitmanager. De regionaal centraal aangestuurde administratie wordt geleid door een logistiek manager. Tenslotte is er in iedere regio een aantal instroompunten (Hessel, 2015).

Regio Oost bestaat uit drie adviesunits onderverdeeld in vijf locaties. Adviesunit 3 is gevestigd in Enschede en Zutphen en bestaat in totaal uit 29 advieswerkers, waarvan er 14 in Enschede zijn gevestigd. De adviesunit Zwolle wordt binnen de organisatie aangeduid als adviesunit 5. Deze unit bestaat uit 15 advieswerkers.

2.2 Advies in het kort

Wanneer een persoon wordt verdacht van een strafbaar feit en dit komt voor bij de rechter of de Officier van Justitie, kan er gebruik worden gemaakt van een reclasseringsadvies. Dit advies wordt opgesteld door een adviseur van de reclassering op basis van een gesprek met de verdachte en mogelijke referenten. In dit adviesrapport wordt de situatie van de verdachte aan alle kanten bekeken, daarnaast wordt er gekeken naar het verhaal van de verdachte, proces-verbaal, de justitedossiers en eventuele psychiatrische dossiers. Op basis van deze informatie brengt de reclassering de oorzaak van gedrag in beeld en wordt er een risicoanalyse gemaakt. De reclassering brengt dan een advies uit, naar de OvJ, wat in hun ogen van belang is om recidive te voorkomen (Reclassering Nederland, 2016). Dit alles gebeurt voor de rechtszitting. Een rechter en/of Officier van Justitie vragen deze rapporten om verschillende redenen aan. Het kan zijn dat zij een beeld willen

krijgen over wie de verdachte is en wat zijn leefomstandigheden zijn. Het kan zijn dat er moet worden gekeken naar welke interventie nodig zijn om de recidivekans te verkleinen en of deze haalbaar zijn. Ook wordt hiernaar gekeken om in te schatten hoe groot de kans is dat iemand recidiveert (Reclassering Nederland, 2016).

Een reclasseringsadvies wordt gegenereerd vanuit het meetinstrument RISC. Een integrale conclusie is een onderdeel van een adviesrapportage. Een integrale conclusie wordt gedeeltelijk gebaseerd op het onderdeel samenhangend beeld in de RISC. Samen met een professionele eindconclusie en het recidive risico wordt hierin kort beschreven wat de risico's en de responsiviteit van een cliënt is.

2.3 'Slimmer Reclasseren' (Advies)

In 2014 kwamen er in het gehele land meer zaken binnen voor zowel de advies-, toezicht- en werkstrafunits. Dit heeft ervoor gezorgd dat in combinatie met bezuinigingen, de werkdruk binnen Reclassering Nederland is gestegen. Dit was op lange termijn niet houdbaar. Reclassering Nederland heeft daarom met mensen uit de praktijk gekeken hoe het werk eenvoudiger en aangenamer gemaakt kan worden, zonder dat de kwaliteit van de producten in het gedrang zou komen. Het invoeren van deze ideeën wordt het 'Slimmer Reclasseren' genoemd (van Gennip, 2014). Omdat de instroom bij advies hoger is dan de prognose is de werkdruk toegenomen en komt het tijdig leveren van reclasseringsadviezen in het gedrang. Per 1 augustus 2014 is daarom de maatregel doorgevoerd die reclasseringsadviezen bondiger maakt. Het 'Slimmer Reclasseren' is ingevoerd bij de 3RO. Dit is ingevoerd in de facetten, advies, toezicht en werkstraf (Reclassering Nederland, z.d.). Het reclasseringsadvies op basis van de RISc (Recidive Inschattingen Schalen) wordt hierdoor korter en meer 'to the point', maar blijft wel gebaseerd op gedegen onderzoek en/of diagnostiek. De RISc is een diagnose-instrument voor de reclassering dat bedoeld is om een gestructureerde inschatting van de kans op recidive te maken (Hildebrand, 2014). Het reclasseringsadvies wordt rechtstreeks vanuit de RISc gegenereerd. Daarbij komt er een nieuw sjabloon in IRIS (registratiesysteem Reclassering) waarin niet meer automatisch alle leefgebieden worden getoond. De leefgebieden die van belang zijn voor het daadwerkelijke advies worden alleen nog overgenomen in het nieuwe sjabloon van het adviesrapport. Het verschilt dus per cliënt en situatie welke leefgebieden er worden weergegeven in een reclasseringsadvies. Het professionele oordeel van de werkers blijft hierbij van groot belang. Tevens wordt de opbouw van het adviesrapport veranderd. Waar het advies eerst onderaan het rapport te vinden was, is deze na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' naar boven geplaatst. De integrale conclusie bevindt zich nog steeds onderaan het rapport. Dit is veranderd door het gegeven dat het Openbaar Ministerie (OM), de opdrachtgever, dit het belangrijkste vond in het gehele adviesrapport. Uit onderzoek blijkt dat dit vaak alleen wordt gelezen samen met het advies zo vertelt de heer van Essen (persoonlijke communicatie, L. van Essen, 18 april 2016). Eerst komt het feitelijke advies, daarna een korte en krachtige onderbouwing. De opbouw is daarmee als volgt: het advies, het delict en de delictbeleving, achtergrondinformatie, de integrale conclusie en ter afsluiting de verantwoording. Kortere reclasseringsadviezen sluiten aan bij de behoefte van de opdrachtgevers. Het resultaat van deze maatregelen is dat reclasseringswerkers minder tijd kwijt zijn en dus sneller kunnen adviseren. Voor de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' is ook een klankbord op intranet geplaatst (Reclassering Nederland, 2014). Het is momenteel nog wel mogelijk om te werken met een RISc die nog niet gebaseerd is op het 'Slimmer Reclasseren'. Laurus van Essen beleidsmedewerker en projectleider van het 'Slimmer Reclasseren', gaf in een gesprek met de onderzoekers aan, dat het bij sommige rapporten de meest bekwame werkwijze is. Bij de adviesrapporten voor DJI, PI, tbs en vi wordt het oude format nog zeer vaak gebruikt, omdat hier alles meer uitgebreid wordt beschreven. Dit zijn echter de uitzonderingen op de reguliere rapportages.

2.4 Adviesrapport

Wanneer een aanvraag voor een adviesrapportage binnenkomt bij de administratie, wordt deze toebedeeld aan een reclasseringswerker werkzaam binnen de unit Diagnose en Advies. Alleen het adviesrapport voor elektronische controle (EC) en het maatregelrapport worden door de toezichtunit geschreven. Iedere werker binnen deze unit heeft interne opleidingen gevolgd bij het opleidingshuis van de Reclassering. De eerste cursus is een algemene cursus over de werkzaamheden en werkwijze van de Reclassering. Daarnaast volgt de reclasseringswerker een cursus waarin hij/zij leert hoe de gespreksvoering binnen de reclassering werkt en hoe een RISc gelezen en ingevuld moet worden (Marks, 2015). Een reclasseringsadvies kan voor verschillende doeleinden worden gebruikt. Het meest voorkomende doeleinde is dat het advies aan justitiële autoriteiten wordt gericht. Dit is in het

kader van een justitiële beslissing om de kans op herhaling van het delictgedrag zo klein mogelijk te maken. Ook is het van belang dat het advies bijdraagt aan het zo klein mogelijk maken van risico's voor het slachtoffer en/of de maatschappij (van Stijn, 2014). In de adviesrapportage wordt beschreven wat een justitiabele nodig heeft in de vorm van hulpverlening om ervoor te zorgen dat de kans op recidive vermindert (Abadinsky, 2000). In het reclasseringsrapport wordt ook een basis geschreven van hoe een mogelijk toezicht eruit komt te zien (Poort, 2009). In het adviesrapport staat een plan van aanpak beschreven. Hierin worden de belangen van de cliënt, justitie, de samenleving en de forensische professional zoveel mogelijk gediend om de kans op recidive terug te dringen (Menger, 2013).

De Officier van Justitie of Rechter- Commissaris kan de reclassering verzoeken een advies uit te brengen over de justitiabele, zolang er een strafrechtelijk onderzoek loopt. De reclasseringswerker kijkt naar aanleiding van het delict en vergaarde informatie of er een uitgebreid of beknopt reclasseringsrapportage nodig is. Bij een adviesrapport wordt er gekeken naar welke hulp een verdachte nodig heeft, om ervoor te zorgen dat het recidiverisico kleiner wordt. Een beknopt rapport komt tot stand door gebruik te maken van een QuickScan. Dit is een instrument dat gebruikt wordt bij een beperkt risico. De QuickScan is een beknopt instrument waarmee in korte tijd een recidiverisico inschatting kan worden gemaakt. Het geeft een globale indruk en screening van een cliënt. In tegenstelling tot de RiSc; waarbij een uitgebreid onderzoek nodig is en waaruit een grondige diagnose wordt verkregen. De RiSc geeft een gericht advies en indicatiestelling, daar waar de QuickScan alleen een (voorlopig) advies geeft (SVG, 2009). Een reclasseringsrapportage is van invloed op de vervolging van de justitiabele (Esch, 2012).

2.5 Integrale conclusie

De integrale conclusie is een onderdeel binnen het adviesrapport, die wordt geschreven door een adviesmedewerker. Hierin wordt de informatie die relevant is voor de opdrachtgever verwerkt (Reclassering Nederland, 2014). De integrale conclusie gaat net als de rest van het reclasseringsrapport over de cliënt, maar is in eerste instantie niet bedoeld voor de cliënt. De integrale conclusie is namelijk van belang om de voortgang van het mogelijke hulpverleningsproces en/of rechtsgang te vereenvoudigen. Het zorgt er namelijk voor dat het makkelijker te lezen is voor de opdrachtgever, omdat hier de relevante informatie beknopt staat vermeld. De Integrale conclusie wordt geschreven aan het einde van de RiSc, nadat alle leefgebieden afzonderlijk van elkaar zijn beschreven. Aangezien een advieswerker dan de integrale conclusie kan schrijven op basis van enkele gegevens uit de eerder beschreven leefgebieden of berekeningen op basis van eerder ingevulde gegevens (Hildebrand, 2014). Een integrale conclusie bestaat uit een professionele eindconclusie over het risico en een samenhangend beeld waarin de werker kort en bondig een overzicht van de risico's en de responsiviteit van cliënt geeft (Hildebrand, 2014). In het kader van het 'Slimmer Reclasseren' is het belangrijk dat de integrale conclusie kort en bondig geschreven wordt. Indien de werker hier moeite mee heeft kan er een leergesprek gepland worden met de kwaliteitsfunctionaris. Daarnaast kan diegene een cursus 'Samenhangend beeld centraal' volgen bij het Opleidingshuis, een cursus die één dagdeel beslaat. In deze module leert de reclasseringswerker hoe door een combinatie van een nauwkeurige analyse en een kernachtige formulering het samenhangende beeld korter en vooral krachtiger neergezet kan worden. Onderwerpen die in deze module worden behandeld zijn:

- De essentie uit een veelheid aan informatie halen.
- In de analyse van informatie en beschrijving een onderscheid maken tussen observatie en interpretatie.
- De verbanden en onderlinge invloed van leefgebieden, criminogene factoren en risico's analyseren.
- Inschatten welke informatie relevant is om te registreren voor vervolgtrajecten.

- In het beschrijven van informatie er voor zorgen dat alle onderdelen van de boodschap ongeschonden overkomen en er geen vervormingen optreden of onderdelen 'achterblijven' in de tekst.
- In het samenhangend beeld verbanden en onderlinge invloed compleet en duidelijk beschrijven; kort, bondig en correct schrijven en samenhang aanbrengen in de tekst.
- Het ontvangen van feedback op een zelf geschreven samenhangend beeld (Opleidingshuis, z.d.).

Uit onderzoek van Norman en Weber (2000) van de Weber State University wordt het belang van een goede integrale conclusie nogmaals onderstreept. In dit onderzoek, uitgevoerd in Utah, wordt namelijk bewezen dat het merendeel van de lezers (niet alleen gerechtspersonen) het grootste deel van het adviesrapport overslaan (Cromwell, 1999); (Blomberg, 1970). De focus wordt voornamelijk gelegd op de samenvattende evaluatie met aanbeveling welke veroordeling het meest passend is.

In het kader van het 'Slimmer Reclasseren' is een korte en heldere integrale conclusie belangrijker dan voorheen, omdat in dit deel van het reclasseringsadvies alleen nog de relevante informatie van de verschillende leefgebieden vermeld staat. Volgens het informatieblad 'Slimmer Reclasseren' (Reclassering Nederland, 2014) wordt er een korte, bondige en concrete samenvatting van de risico's en de responsiviteit van de cliënt weergegeven, met de nadruk op de samenhang. Een hulpmiddel hierbij is om te kijken naar de belangrijkste delict gerelateerde criminogene factoren.

De integrale conclusie is de basis voor de indicatiestelling. De indicatiestelling is een gestructureerd instrument dat houvast biedt om te bepalen welke interventies er mogelijk nodig zijn om het recidiverisico te verkleinen. Een reclasseringsindicatie is gericht op twee componenten. Het eerste component bestaat uit de gedragsverandering en verbetering van de omstandigheden van de cliënt. Hiervoor kunnen er interventies worden ingezet zoals gedragstrainingen, behandelingen, begeleiding door derden of begeleiding door de reclassering als onderdeel van een reclasseringstoezicht. Ook is het mogelijk dat er door forensische zorg/maatschappelijke instellingen een interventie wordt ingezet, om op een duurzame manier de kans op recidive te verkleinen.

Het tweede component is gericht op het verkleinen van het recidive risico op korte termijn. Er wordt een inschatting gemaakt of een extramurale (tenuitvoerlegging van een) sanctie van belang is en of dit verantwoord is. Tevens wordt er gekeken welke bijzondere voorwaarden hieraan verbonden moeten worden en hoe hier zicht op gehouden kan worden (Hildebrand, 2014).

Het handboek van RISC 4.0 geeft weer dat er een logische verbinding moet zijn tussen de volgende punten:

- *de basisdiagnose RISC*
- *het risicoprofiel met de kans op recidive en de onderliggende criminogene factoren;*
- *responsiviteit*
- *de aanvullende of verdiepingsdiagnostiek*
- *informatie over aspecten die niet in de schalen staan*
- *indicatiestelling.*

"Je sluit de integrale conclusie af met een concreet samenhangend beeld waarin je de verbindingen tussen de hierboven genoemde componenten beschrijft. Zodoende vorm je met al deze informatie een gestructureerd eindoordeel dat de basis is voor de indicatiestelling" (Hildebrand, 2014, p. 88).

2.6 RISC

RISC staat voor Recidive Inschatting Schalen. Het adviesrapport wordt gebaseerd op een gedegen onderzoek en diagnostiek, door middel van het wetenschappelijke instrument de RISC. (Reclassering Nederland, 2014). Het is een algemeen diagnose-instrument voor reclasseringswerkers en het gevangeniswezen om op een wetenschappelijke en gestructureerde manier een inschatting van de kans op recidive te maken. De RISC is gebaseerd op het Engelse meetinstrument Offender Assessment System (OASys). Dit diagnose systeem zorgt ook voor indicatiestelling en planning van de sancties. De RISC is gebaseerd op de What Works benadering, die Reclassering Nederland hanteert. Het What Works principe gaat er vanuit dat de effectiviteit van de reclasseringsinterventies samenhangt met vier belangrijke principes; het risicoprincipe, behoefteprincipe, principe van responsiviteit en het principe van programma-integriteit (Menger, 2013). Door deze benadering worden de statistische en dynamische risicofactoren van de justitiabele in beeld gebracht en vloeien hier de mogelijkheden tot verandering uit voort. Uit onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) blijkt dat deze benadering wordt uitgevoerd op grond van empirisch onderzoek. Daarin wordt nagegaan onder welke condities straffen en maatregelen uitzicht bieden op speciale preventie en het voorkomen van recidive. Daarnaast wordt in dit onderzoek beschreven dat interventies voor volwassenen zich vaker richten op plegers van eenzelfde soort delict. Interventies in Nederland en Vlaanderen richten zich veelal op 'resocialisatie' en minder op basis van 'afschrikking'. Kenmerken van de interventies zijn dat het doel 'bijdragen aan resocialisatie is', of dat het een afschrikkende werking moet hebben. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat in Nederland en Vlaanderen de resocialisatiestrategie effectiever is dan afschrikking (Alberda, 2013). Dit kan bijvoorbeeld door interventies (Hildebrand, 2014). Er zijn verschillende soorten interventies om de doelen te realiseren: erkende justitiële gedragsinterventies, behandelaanbod van de (forensische) GGZ en verslavingszorg en dienstverlening door maatschappelijke organisaties (Menger, 2013). De RISC wordt ingevuld door een gesprek met de justitiabele waarin minimaal 12 factoren worden besproken. Dit zijn:

1. Delictgeschiedenis
2. Huidig delict
3. Huisvesting en wonen
4. Opleiding, werk en leren
5. Inkomen en omgaan met werk
6. Relaties met partner/gezin
7. Relaties met vrienden
8. Drugsgebruik
9. Alcoholgebruik
10. Geschiedenis van antisociale gedragingen
11. Denkpatronen, gedrag en vaardigheden
12. Houding

Vóór de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' moest er na het invullen van de RISC nog een apart adviesformat worden ingevuld. Nu kan er vanuit de RISC een Word document met het adviesrapport worden gegenereerd, waardoor er minder handelingen nodig zijn. (persoonlijke communicatie, L. van Essen, 18 april 2016).

Het streven is dat er gebruik gemaakt wordt van een zelfrapportage. Hierin kan een cliënt aangeven hoe hij tegen zijn eigen problematiek aankijkt en in hoeverre hij gemotiveerd is hier iets aan te doen

(Reclassering Nederland, 2009). Deze gegevens worden verwerkt in de RISC. Met bovenstaande informatie en het professionele oordeel van de advieswerker kan de RISC worden ingevuld en aan de hand daarvan kan er een adviesrapportage worden opgemaakt (Beek, 2009). Ook wordt de opbouw van het adviesrapport veranderd. Eerst komt het feitelijke advies, daarna een korte en krachtige onderbouwing. De opbouw is daarmee als volgt: het advies, het delict en de delictbeleving, de integrale conclusie en als laatste de verantwoording.

2.7 Conclusie deelvragen

2.7.1 Conclusie deelvraag één

Het antwoord op de eerste theoretische deelvraag: *Wat houdt 'Slimmer Reclasseren' in met betrekking tot het schrijven adviesrapport?* wordt in deze paragraaf beantwoord. Het 'Slimmer Reclasseren' wordt gebruikt bij het schrijven van een adviesrapport om het reclasseringsadvies zo kort en bondig mogelijk te beschrijven. Dit wordt gedaan op basis van de RISC (Recidive Inschattingsschalen). Het reclasseringsadvies wordt meer 'to the point' geschreven, maar blijft wel gebaseerd op een gedegen onderzoek en/of diagnostiek. Het resultaat van deze maatregelen is dat reclasseringswerkers minder tijd kwijt zijn en dus sneller kunnen adviseren. Voor de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' is ook een klankbord op intranet geplaatst (Reclassering Nederland, 2014).

2.7.2 Conclusie deelvraag twee

De tweede deelvraag: *Aan welke eisen moet de integrale conclusie voldoen binnen het adviesrapport?* kan beantwoord worden door in te gaan op de richtlijnen die worden beschreven in het handboek van de RISC 4.0. Hierin staat beschreven dat het van belang is dat er een logische verbinding moet zijn tussen de basisdiagnose RISC, het risicoprofiel met de kans op recidive en de onderliggende criminogene factoren, responsiviteit, de aanvullende of verdiepingsdiagnostiek, informatie over aspecten die niet in de schalen staan en de indicatiestelling. Dit alles wordt in de integrale conclusie afgesloten met een concreet samenhangend beeld, waarin de verbindingen van de hierboven beschreven componenten worden beschreven. Door al deze informatie te beschrijven wordt een gestructureerd eindoordeel gecreëerd dat als basis dient voor de indicatiestelling. (Hildebrand, 2014)

2.7.3 Conclusie deelvraag drie

De theoretische deelvraag: *Welke vaardigheden heeft een reclasseringswerker nodig om een goede integrale conclusie te schrijven?* is de laatste deelvraag die beantwoord wordt in dit theoretisch kader. Een integrale conclusie kan worden geschreven wanneer er een combinatie van een nauwkeurige analyse en een kernachtige formulering van het samenhangende beeld is. Dit samenhangende beeld moet hierbij korter en vooral krachtiger neergezet worden. De vaardigheden die hierbij een rol spelen zijn dat een adviseur:

- De essentie uit een veelheid aan informatie kunnen halen.
- In de analyse van informatie en beschrijving een onderscheid maken tussen observatie en interpretatie.
- De verbanden en onderlinge invloed van leefgebieden, criminogene factoren en risico's kunnen analyseren.
- Kunnen inschatten welke informatie relevant is om te registreren voor vervolgtrajecten.
- In het beschrijven van informatie er voor zorgen dat alle onderdelen van de boodschap ongeschonden overkomen, er geen vervormingen optreden of onderdelen 'achterblijven' in de tekst.
- In het samenhangend beeld verbanden en onderlinge invloed compleet en duidelijk beschrijven; kort, bondig en correct schrijven en samenhang aanbrengen in de tekst.

- Feedback kunnen ontvangen op een zelf geschreven samenhangend beeld (Opleidingshuis, z.d.).

3. Methode van onderzoek

In hoofdstuk 3 wordt toegelicht welke methodes voor dit onderzoek gebruikt zijn. Dit wordt gedaan door te vermelden voor welk type onderzoek er is gekozen, wat de onderzoekspopulatie is en welke instrumenten er gebruikt zijn. Daarnaast worden de procedure en methode van het analyseren beschreven. In de laatste drie paragrafen wordt de betrouwbaarheid, geldigheid en de ethische overwegingen toegelicht.

3.1 Type onderzoek

3.1.1 Kwalitatief onderzoek

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag, wordt een kwalitatief onderzoek uiteengezet binnen de organisatie Reclassering Nederland. Om tot de juiste conclusies te komen is het van belang dat de resultaten weergegeven worden in alledaagse taal. Kwalitatieve onderzoekers zijn van mening dat cijfers niet voldoende diepgang bieden, omdat numerieke gegevens het verhaal achter de cijfers niet vertellen (Verhoeven, 2011). Bij dit onderzoek is dit ook het geval. Allereerst wordt gekeken hoe de advieswerkers de integrale conclusie binnen een adviesrapport schrijven na invoering van het 'Slimmer Reclasseren'. De diepgang zit in dit onderzoek vooral in het feit dat er wordt gekeken naar welke knelpunten zich voordoen. De diepgang draagt bij aan het doel om het schrijven van de integrale conclusie te optimaliseren, omdat de knelpunten duidelijk kunnen worden weergegeven.

3.1.2 Inventariserend onderzoek

Bij dit onderzoek is er sprake van inventariserend onderzoek. Bij een inventariserend onderzoek wordt onderzocht wat er aan de hand is met betrekking tot het te onderzoeken verschijnsel (Migchelbrink, 2000). Ook kan er in beeld worden gebracht wat er aan het probleem gedaan kan worden om het te verbeteren. In dit onderzoek wordt geïnventariseerd of de integrale conclusie dusdanig geschreven wordt, zoals deze bedoeld is naar aanleiding van het 'Slimmer Reclasseren'. Er wordt gekeken naar waar eventuele knelpunten liggen, waaruit aanbevelingen kunnen volgen.

In dit onderzoek wordt er tevens een probleembeschrijving/probleemanalyse uitgevoerd. Dit is eveneens een kenmerk van een inventariserend onderzoek. Het antwoord dat gegeven wordt op de hoofdvraag geeft aan wat er veranderd moet worden om het schrijven van de integrale conclusie te verbeteren.

3.2 Onderzoekspopulatie en steekproef

De populatie zijn alle eenheden waarover uitspraken gedaan worden in het kader van het praktijkonderzoek (Verhoeven, 2011). In dit onderzoek bestaat de populatie uit alle reclasseringswerkers van Reclassering Nederland van de locaties Enschede en Zwolle, die werkzaam zijn binnen de adviesunit. In totaal werken er 29 reclasseringswerkers binnen deze twee units. Waarvan er veertien in Enschede zijn gevestigd en vijftien in Zwolle.

Bij een steekproef wordt een deel van de gehele populatie geraadpleegd. Dit wordt gedaan, aangezien het onmogelijk is om gezien het tijdsbestek de gehele populatie te interviewen (Verhoeven, 2011). De opdrachtgever had het verzoek om dit onderzoek te richten op de locaties Enschede en Zwolle. Er is gekozen voor een selecte steekproef die gebaseerd is op de beschikbaarheid van de reclasseringswerkers. Binnen deze selecte steekproef vragen de onderzoekers aan de voorzitter van de wekelijkse vergadering op de locatie Enschede of zij vijf gegadigden wil aangedragen die willen meewerken aan dit onderzoek. Eveneens zal de opdrachtgever vijf medewerkers in Zwolle aandragen die deelnemen aan dit onderzoek. In totaal zullen er dus tien mensen worden geïnterviewd, verdeeld

over twee locaties. Er zal in deze steekproef geen rekening worden gehouden met geslacht, leeftijd, werkervaring, enzovoorts.

3.3 Instrumenten

Tijdens dit onderzoek wordt er als instrument gebruik gemaakt van diepte-interviews. Er is gebruik gemaakt van een semigestructureerde vragenlijst, deze wordt ook wel een half gestructureerde vragenlijst genoemd. Verhoeven (2011) beschrijft dat er bij interviews op basis van een semigestructureerde vragenlijst wordt gewerkt met een lijst met onderwerpen en dat er veel ruimte is voor eigen inbreng van de respondent. Dit wordt gedaan zodat ervaringen kunnen worden gedeeld met de onderzoekers.

De volgende thema's zijn benoemd in de diepte-interviews om de volgende redenen:

- 'Slimmer Reclasseren' (Advies). Dit thema is bevraagd in de diepte-interviews omdat dit aansluit bij de deelvragen over de kennis van het 'Slimmer Reclasseren en de toepassing daarvan.
- Adviesrapport. De integrale conclusie is een onderdeel van de adviesrapportage. Om te weten hoe de integrale conclusie bij de werkers tot stand komt, worden er eerst vragen gesteld in het algemeen over hoe men een adviesrapport schrijft.
- Integrale conclusie. De integrale conclusie is het hoofdonderwerp van het onderzoek.
- RISc. De RISc draagt bij aan de totstandkoming van de adviesrapportage. Door te raadplegen hoe deze ingevuld wordt, kunnen de verschillen in de werkwijze van de advieswerkers geopenbaard worden.

De interviewvragenlijst is te vinden in bijlage 4.

Om de knelpunten en onduidelijkheden zo concreet mogelijk in kaart te brengen, is een onderzoek in de vorm van diepte-interviews afnemen de beste manier. Hierbij zijn de onderzoekseenheden individuen die door middel van interviews bevraagd worden (Mortelmans, 2013). In dit onderzoek zijn de individuen de reclasseringswerkers bij Reclassering Nederland adviesunit 3 en 5 locaties Enschede en Zwolle

3.4 Procedure

De onderzoekers hebben via intranet, Regio Oost op de hoogte gebracht van het onderzoek. De opdrachtgever heeft in Zwolle vijf respondenten gezocht, om ervoor te zorgen dat dit aantal werd gehaald. Locatie Enschede is op de hoogte gebracht door een mail naar de voorzitter van de wekelijkse vergadering te sturen, met daarin uitleg over het onderzoek en het aantal benodigde respondenten. De respondenten hadden de keuze om een dag en tijdstip te noemen die voor hen passend was. Het aantal respondenten dat hier na twee weken uit voortvloeide was laag, waarna de onderzoekers enkele medewerkers persoonlijk hebben gevraagd.

Ter illustratie is de mail naar de respondenten uit Zwolle toegevoegd in de bijlagen.

De onderzoekers hadden twee dagen gepland om de interviews af te nemen in Zwolle. In Enschede waren de vijf respondenten verdeeld over drie dagen. Wanneer het interview is afgenomen werden diezelfde dag of de dag erna de interviews uitgewerkt in transcripties.

3.5 Methode van analyseren van gegevens

De diepte-interviews met de reclasseringswerkers moet resulteren in het beantwoorden van de praktische deelvragen. Om de gegevens te analyseren wordt in dit onderzoek gebruik gemaakt van de labelboom. Via deze manier worden de begrippen geoperationaliseerd, waardoor ze meetbaar

worden en niet voor meerdere interpretaties vatbaar zijn (Baarda, 2006). Hierin worden de hoofdlijnen van de meningen van de respondenten weergegeven. Dit wordt door een woordelijk verslag met citaten aangevuld.

3.6 Betrouwbaarheid

Bij betrouwbaarheid van de resultaten gaat het om de consistentie en repliceerbaarheid. Een instrument moet dezelfde resultaten opleveren wanneer het opnieuw gebruikt wordt. Opnieuw door andere mensen of opnieuw op een ander tijdstip (Mortelmans, 2013).

In dit onderzoek wordt er gebruik gemaakt van het afnemen van interviews bij de advieswerkers van de locaties Enschede en Zwolle. Om ervoor te zorgen dat de resultaten zo betrouwbaar mogelijk zijn, wordt rekening gehouden met het volgende; voorafgaand aan de interviews wordt aangegeven wat het doel is (verbeteren van het functioneren van de adviesunits, problemen wegnemen die advieswerkers hebben bij het schrijven van een advies). Ook wordt er voorafgaand aan het interview benadrukt dat de anonimiteit wordt gewaarborgd; wanneer er informatie wordt verstrekt en bij het verwerken van de uitkomsten van de interviews. De interviews zijn op beide locaties afgenomen. Op beide locaties wordt hiervoor één spreekkamer gebruikt. Dit zijn spreekkamers die afgeschermd zijn voor de buitenwereld, wat de betrouwbaarheid bevordert. Indien de spreekkamer om welke reden dan ook niet gebruikt kan worden, wordt een andere spreekkamer gekozen. Er is gekozen om de interviews af te nemen op locatie van de adviesunits om tijd en kosten te besparen voor de respondenten. Tevens is van belang dat de vragen op een neutrale manier worden geformuleerd, waardoor suggestieve vragen vermeden kunnen worden. Om de betrouwbaarheid te vergroten is eveneens gebruik gemaakt van parafrases om miscommunicatie te voorkomen.

Bovendien wordt er een proefinterview afgenomen tijdens een intervisiebijeenkomst. Dit draagt bij aan het verhogen van de betrouwbaarheid van de topiclijst bij kwalitatief onderzoek. Daarnaast is bij dit onderzoek sprake van *peer examination*. Hierbij kijken de onderzoekers de resultaten van elkaar na. Ook hebben de onderzoekers een extern contact bereid gevonden om de resultaten na te lezen en meten (Verhoeven, 2011).

De laatste manier die de onderzoekers gebruiken om de betrouwbaarheid te waarborgen is *rapportage en verantwoording*. Dit wordt gedaan door middel van het bijhouden van een onderzoekslogboek. Hierin worden niet alleen de keuzes die gemaakt worden genoteerd, maar ook de vorderingen, leermomenten, veranderingen die aangebracht worden, omstandigheden die problemen oproepen en zaken die fout lopen. De betrouwbaarheid wordt hiermee verhoogd, omdat bij herhaling van het onderzoek deze fouten vermeden kunnen worden (Verhoeven, 2011).

3.7 Interne en externe geldigheid

Bij validiteit gaat het om de juistheid van de onderzoeksresultaten. De kern van validiteit is dat de onderzoeker meet wat er beweerd wordt (Mortelmans, 2013). Om de interne validiteit te waarborgen, zullen de onderzoekers in gesprek blijven met de opdrachtgever. Er wordt een afspraak gepland om de interviewvragen te bespreken ter controle of het juiste gemeten wordt. Hierin geeft de opdrachtgever feedback en uiteindelijk goedkeuring of volgens hen het juiste gemeten wordt.

Daarnaast is er één keer per week een intervisiebijeenkomst waarin overlegd kan worden hoe het onderzoek verloopt. Er wordt feedback gegeven op de hoofdstukken van dit onderzoek. Een ander belangrijk onderdeel van intervisie is de bijeenkomst voorafgaand aan de diepte-interviews. Hierin wordt het afnemen van interviews geoefend in een klassikale setting. Het is mogelijk dat bij het labelen ontdekt wordt dat de vragen die worden gesteld tijdens het diepte-interview, niet volledig aansluiten op een deelvraag. Om te onderzoeken hoe dit in een interview voorkomen kan worden,

zal gebruik gemaakt worden van de intervisiebijeenkomst. Ook is er een risico dat de gekozen labels niet duidelijk genoeg zijn. Een intervisie bijeenkomst zal eveneens een uitkomst bieden, door dit hier te laten overzien. Dit zal ertoe bijdragen dat de validiteit gewaarborgd wordt. Om de validiteit te waarborgen wordt tevens een controle door de docent uitgevoerd bij het verwerken van de informatie uit de diepte-interviews.

Het grootste risico is het feit dat twee verschillende units onderzocht worden. Dit kunnen beide units als controle en/of concurrentie zien. De onderzoekers willen bijdragen aan verbetering, niet aan het controleren van de huidige werkwijze. Dit kan resulteren in het beter voordoen van het functioneren van de respondenten. Als er gesproken wordt over concurrentie, gaat het om de concurrentie tussen de twee units. Het is een mooi streven dat de units van elkaar leren. Het is daarom zeer belangrijk om het doel te beschrijven; het verbeteren van het schrijven van de integrale conclusie door het wegnemen van eventuele knelpunten die ervaren worden.

Bij externe validiteit gaat het om de juiste afspiegeling van de populatie (Verhoeven, 2011). Dit onderzoek is extern valide, omdat het ook uitvoerbaar is voor de gehele adviesunit. Van hieruit kan het onderzoek gegeneraliseerd worden bij andere adviesunits binnen de organisatie. De resultaten zullen mogelijk wel afwijken van de resultaten die worden weergegeven in dit onderzoek.

3.8 Ethische overwegingen

Bij de ethische overwegingen wordt er bij dit onderzoek nadruk gelegd op anonimiteit en discretie. Om het vertrouwen te winnen en te behouden van de respondenten zal voorafgaand aan het interview duidelijk vermeld worden dat de data vanuit de interviews anoniem verwerkt worden. Hierbij is het van belang dat medegedeeld wordt dat er enkel anonieme informatie naar de leidinggevende zal gaan. Dit komt doordat de resultaten anoniem in het onderzoeksrapport staan beschreven. Daarnaast moeten de resultaten van beide locaties ertoe leiden dat de locaties van elkaar kunnen leren. Deze insteek is zeer belangrijk om adequaat te vermelden.

4. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten beschreven. De resultaten komen voort uit de interviews met de respondenten uit Zwolle en Enschede. De resultaten zijn gebaseerd op het labelschema, wat te vinden is in bijlage 5. Om de resultaten te verduidelijken is er gebruik gemaakt van citaten die veel voorkomen, maar ook van resultaten die als opvallend worden geacht. Met deze resultaten kan antwoord gegeven worden op de praktische deelvragen. Om dit overzichtelijk te maken zijn de resultaten opgedeeld in thema's. De volgende thema's worden behandeld: 'Slimmer Reclasseren', knelpunten integrale conclusie, schrijven integrale conclusie en de benodigdheden integrale conclusie.

4.1 Kenmerken respondenten

Van de 29 advieswerkers zijn 10 werkers geïnterviewd (N=10). Alle werkers behoren tot de adviesunit en hebben ervaring met het schrijven van een integrale conclusie in een reguliere adviesrapportage. Vijf respondenten zijn werkzaam in Enschede, de andere vijf in Zwolle. De leeftijd van de werkers varieerde van 24 t/m 59 jaar. De werkervaring binnen de selecte steekproef ligt tussen 1 en 26 jaar.

4.2 'Slimmer Reclasseren'

Om te kijken wat de stand van zaken is met betrekking tot de kennis over het 'Slimmer Reclasseren' zijn hierover twee vragen gesteld. Er is gevraagd naar de kennis over het 'Slimmer Reclasseren' op dit moment. Daarnaast is er gevraagd naar de mening over het 'Slimmer Reclasseren'. Dit kan van invloed zijn op het wel of niet toepassen van het 'Slimmer Reclasseren'.

Op de vraag welke kennis over het 'Slimmer Reclasseren' nodig is bij het schrijven van een adviesrapportage werd door drie van de respondenten aangegeven dat men weet dat er kort en bondig geschreven moet worden. Daarnaast wordt door twee respondenten aangevuld dat alleen relevante informatie en leefgebieden benoemd mogen worden. Ook wordt vermeld, door twee respondenten, dat het 'Slimmer Reclasseren' betekent dat je efficiënt gebruik moet maken van de RISc.

Bij vier van de vijf werkers in Enschede wordt het 'Slimmer Reclasseren' niet bewust ingezet, omdat men vindt dat ze op dit moment de adviesrapportages al op de juiste wijze schrijven. Dit kwam bij meerdere respondenten in Enschede naar voren. Een advieswerker zegt hierover het volgende:

"Ik kan me niet herinneren dat ik nou heel anders werk sinds de invoering van het 'Slimmer Reclasseren'."

De positieve punten die bij beide units genoemd worden over het 'Slimmer Reclasseren' zijn; het compacte schrijven, de eenvoudigheid, het snelle werken, het geeft de werker meer vrijheid en men wordt gedwongen om verbanden te leggen.

"Ik vind het goed omdat je wordt gedwongen om die conclusie goed te schrijven."

Het compacte schrijven en de onduidelijkheden over het 'Slimmer Reclasseren' worden als negatief ervaren. Daarnaast vinden de werkers de invoering van het 'Slimmer Reclasseren' rommelig en

onnodig. Ook wordt aangegeven dat de beschermende factoren nu niet meer voldoende aan bod komen.

4.3 Schrijven integrale conclusie.

Het tweede thema van het interview is het schrijven van de integrale conclusie. De deelvraag die hierbij hoort is: *‘Hoe wordt het ‘Slimmer Reclasseren’ toegepast bij het schrijven van de integrale conclusie?’*. Er is gevraagd naar de manier waarop het ‘Slimmer Reclasseren’ werd toegepast bij de integrale conclusie, maar ook naar de componenten van de integrale conclusie. Tevens wordt de functie van de integrale conclusie en de overweging om leefgebieden er wel of niet te vermelden kort toegelicht. Tenslotte wordt beschreven of er afspraken zijn binnen de units over het schrijven van de integrale conclusie en of hier behoefte aan is.

Op de vraag hoe de werkers het ‘Slimmer Reclasseren’ bij het schrijven van de integrale conclusie toepassen geven de respondenten aan dat men beknopter is gaan schrijven. Eén van de respondenten zegt hierover het volgende:

“Het hele rapport moet gewoon kort en bondig zijn, maar je integrale conclusie zeker.”

Vier van de respondenten geven aan dat ze door het ‘Slimmer Reclasseren’ nieuwe informatie in de integrale conclusie toevoegen, terwijl drie andere respondenten aangeven geen nieuwe informatie in de integrale conclusie te zetten. Ook geven vier respondenten aan dat de conclusie zo geschreven wordt dat er een soort overzicht weergegeven wordt.

Verder werden de volgende punten door de twee respondenten genoemd; het leggen van verbanden en het overstijgend denken. Een ander punt wat bij één werker naar voren komt is dat diegene meer rekening houdt met de relevantie voor de opdrachtgever.

Iedere respondent is gevraagd welke componenten er in zijn of haar integrale conclusie zitten. De werkers benoemen veelal dezelfde componenten. Het merendeel benoemde eerst de profielschets, gevolgd door of de cliënt bekenkend of ontkennend is. Daarna werd zes keer het beschrijven van het delict genoemd. Er bestaat een mogelijkheid dat respondenten dit niet hebben aangegeven, omdat het als vanzelfsprekend wordt gezien. Door zeven respondenten wordt aangegeven dat ze de risicofactoren benoemen in de integrale conclusie. Hiervan benoemen vijf respondenten de niet-delictgerelateerde risicofactoren. De helft van de respondenten zegt dat ze de beschermende factoren benoemen in de integrale conclusie. Tevens wordt door vijf van de respondenten aangegeven dat ze in de conclusie een aanloop naar het advies schrijven. Overige punten die genoemd zijn in de interviews zijn motivatiemogelijkheden, enkel relevante informatie, verantwoording jeugdstrafrecht, eigen visie en verantwoording advies.

Voor drie van de werkers is de integrale conclusie na invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’ belangrijker geworden in het rapport. Vier respondenten geven aan dat de functie van de integrale conclusie hetzelfde is gebleven. Opvallend is dat twee respondenten aangeven dat de integrale conclusie na de invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’ uitgebreider is geworden. Een enkeling geeft aan dat het meer ‘to the point’ geschreven wordt.

Drie respondenten geven aan dat zij het ‘Slimmer Reclasseren’ niet toepassen, omdat ze van mening zijn dat zij voor de invoering al de richtlijnen ervan hanteerden.

Op de vraag welke overweging er wordt gemaakt om leefgebieden wel of niet te vermelden in de integrale conclusie wordt verschillend gereageerd. De helft van de respondenten geeft aan dat de delict gerelateerde leefgebieden benoemd worden. Daarbij geven drie respondenten aan dat ze alle leefgebieden terug laten komen en zeggen drie respondenten dat zij ook risicofactoren erin zetten die niet delict gerelateerd zijn. Wanneer een werker aangeeft niet-delict gerelateerde informatie niet te beschrijven in de integrale conclusie, laten zij dit meestal uitgebreid terugkomen in de rest van het rapport (bij het daarbij behorende leefgebied).

“Ze hoeven niet per se direct met het delict te maken hebben, maar als ik denk: ja als er hier niks mee gaat gebeuren dan hebben we dadelijk ook een probleem.”

Een opvallend resultaat is dat drie werkers aangaven dat hun professioneel oordeel zwaarder gaat wegen, naarmate hun werkervaring toeneemt. Een andere respondent zei hierover dat het gelijk bleef.

Als antwoord op de vraag of er afspraken gemaakt zijn over het schrijven van de integrale conclusie binnen de unit werd door acht van de tien respondenten aangegeven dat er geen afspraken zijn of men was er niet van op de hoogte. Door het merendeel van alle respondenten wordt aangegeven dat men hier geen behoefte aan heeft. Als reden geeft men dat ze de integrale conclusies voldoende vinden hoe deze momenteel wordt geschreven. De werkers willen elkaar tot op zekere hoogte de vrijheid geven om het ieder op zijn eigen manier te laten schrijven.

Daarentegen geeft één respondent aan hier wel behoefte aan te hebben. Opvallend is dat één respondent aangeeft dat afspraken maken over de integrale conclusie wel een agendapunt is, maar dat dit qua planning er steeds niet van komt.

4.4 Knelpunten integrale conclusie

In deze paragraaf wordt beschreven hoe men in het algemeen omgaat met de knelpunten bij het schrijven van een adviesrapportage. Daarnaast wordt aangegeven welke knelpunten de advieswerkers ervaren bij het schrijven van de integrale conclusie na invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’.

Acht van de tien werkers geeft aan bij eventuele knelpunten hulp te vragen bij collega’s. Indien dit niet voldoende is, gaan drie werkers daaropvolgend naar de unitmanager. Drie werkers geven tevens aan dat ze casuïstiek gebruiken bij eventuele knelpunten. Twee respondenten geven hierbij aan dat de voornaamste feedback is dat een conclusie te beknopt of juist te lang is.

Vier werkers uit Zwolle geven aan moeite te hebben met het beknopt schrijven van de integrale conclusie. In Enschede geeft echter geen enkele respondent aan hier moeite mee te hebben. Op de vraag welke knelpunten de werker ervaart geeft een respondent het volgende aan:

“...dat je eigenlijk zo volledig mogelijk wilt zijn, maar zo beknopt mogelijk dat wil formuleren.”

Een ander knelpunt dat naar voren komt is het behouden van de overview. Bij het beknopte schrijven schuilt het gevaar dat er zakelijker geschreven wordt. Eén werker geeft hierdoor als knelpunt aan dat

ze het moeilijk vindt om de cliënt levendig te beschrijven. Eén respondent geeft aan, dat er bij de reclassering enkel naar de negatieve punten van de cliënt gekeken wordt. De respondent vindt het daarom van belang dat ook de positieve punten worden beschreven. Ook worden een professionele houding aannemen en het niet gaan samenvatten genoemd als knelpunten.

Tegenover zeven werkers die knelpunten ervaren geven drie werkers aan geen knelpunten te ervaren bij het schrijven van de integrale conclusie.

“Ik vind het eigenlijk het makkelijkste van het hele rapport. Het is het alles omvattende. Wat is er moeilijk aan?”

4.5 Benodigheden integrale conclusie

Op de vraag wat de werknemers nodig hebben om een goede integrale conclusie te schrijven is wisselend gereageerd. Allereerst komt naar voren dat de respondenten behoefte hebben aan meer kennis over het schrijven van een goede integrale conclusie. Een voorbeeld hiervan is dat één respondent aangeeft graag een keer klassikaal les te willen volgen over het schrijven van de integrale conclusie. Een andere respondent verwacht meer kennis te vergaren door meer ervaring op te doen als advieswerker.

Naast de kennis geven drie respondenten aan dat ze baat hebben bij feedback van collega's. Bij collega's kan gedacht worden aan feedback van elkaar, maar ook aan feedback van bijvoorbeeld een toezichthouder. Dit kwam ook al duidelijk naar voren op de vraag hoe de werkers in het algemeen met knelpunten omgingen. De volgende benodigheden werden één keer genoemd: voorbeelden, werkervaring, klassikaal les en terugkoppeling door OM/rechter. Ook werd door één respondent aangegeven dat het fijn zou zijn als er iemand structureel mee zou kijken. Dat was voorheen de taak van een werkbegeleider was.

In Zwolle is door vier respondenten de opleiding Samenhangend Beeld gevolgd, die als positief is ervaren. In Enschede gaf echter geen enkele respondent aan deze opleiding te hebben gevolgd. Zes werkers geven aan hier geen behoefte aan te hebben, tegenover vier personen die het wel ter opfrissing willen volgen.

5. Conclusies

In dit hoofdstuk wordt antwoord gegeven op de praktische deelvragen en de hoofdvraag. Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen het theoretisch kader en de resultaten uit de diepte-interviews. Aansluitend op de conclusies worden aanbevelingen gedaan. Naast de conclusies en aanbevelingen worden de sterktes en zwaktes van het onderzoek beschreven. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op één onderdeel van het onderzoek door middel van een discussie.

5.1 Conclusies deelvragen

5.1.1 Deelvraag 4.

Allereerst wordt er antwoord gegeven op de deelvraag: *Wat is de stand van zaken met betrekking tot de kennis over het 'Slimmer Reclasseren' en dan vooral op de integrale conclusie en wat is de mening van de adviseurs hierover?*

Geconcludeerd kan worden dat meer dan de helft enkele belangrijke kenmerken van het 'Slimmer Reclasseren' kan benoemen. Uit het onderzoek blijkt dat de andere respondenten zich niet bewust waren van de inhoud van het 'Slimmer Reclasseren'. Dit komt onder andere voort uit de tevredenheid die er bij sommige werkers heerst over het schrijven van de rapportages zoals ze dat nu doen. De advieswerkers beschouwen het werken vanuit 'Slimmer Reclasseren' in het algemeen als kort, beknopt, efficiënt en op basis van relevantie. Dit staat in lijn met het evaluatieblad 'Slimmer Reclasseren' (2015), waarin vermeld staat dat het 'Slimmer Reclasseren' tijdswinst oplevert voor de advieswerkers. Vrijwel iedere werker ziet het 'Slimmer Reclasseren' als een mooie toevoeging, wat overeenkomt met de evaluatie uit 2015.

5.1.2 Deelvraag 5.

De vraag: *'Hoe wordt het 'Slimmer Reclasseren' toegepast bij het schrijven van de integrale conclusie?'* kan als volgt beantwoord worden.

Er kan gesteld worden dat de meeste conclusies beknopter zijn geworden na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren'. Daarnaast schrijven enkele advieswerkers de rapporten net zo beknopt als voorheen, aangezien zij van mening waren dat zij al volgens deze richtlijnen werkten. In de praktijk valt het op dat reclasseringswerkers over het algemeen dezelfde componenten benoemen in de integrale conclusie. De componenten die veel worden genoemd zijn: risicofactoren, profielschets, delict, bekennen of ontkennend, niet-delictgerelateerde risicofactoren en beschermende factoren. Ook de motivatiemogelijkheden komen aan bod. Opmerkelijk is dat vijf respondenten aangaven dat zij de aanloop naar het advies schrijven, waarbij het advies op een mooie manier voortvloeit uit het gehele rapport. Dit werd door de andere respondenten niet aangegeven. Hieruit kunnen echter geen verdere conclusies uit getrokken worden, aangezien hier niet specifiek op door is gevraagd. Het grootste verschil bij het schrijven van de integrale conclusie is dat advieswerkers er wel of geen nieuwe informatie inzetten. Over de beknoptheid van de rapporten zijn de meningen verdeeld.

Hildebrand (2014) geeft aan dat het van belang is dat de verbinding tussen de volgende punten wordt beschreven in de integrale conclusie:

- de basisdiagnose RISC,
- het risicoprofiel met de kans op recidive en de onderliggende criminogene factoren
- responsiviteit
- de aanvullende of verdiepingsdiagnostiek,
- informatie over aspecten die niet in de schalen staan

- de indicatiestelling

Dit zorgt voor een gestructureerd eindoordeel dat de basis vormt voor de indicatiestelling.

De theorie zoals die hierboven wordt omschreven, komt niet altijd volledig overeen met het werkproces in de praktijk. De advieswerkers doorlopen niet altijd dezelfde stappen om tot een integrale conclusie te komen. Enkele werkers schrijven het nog op dezelfde manier als voor de invoering van het 'Slimmer Reclasseren', anderen hebben wel de nieuwe manier van schrijven aangenomen.

Het grootste verschil zit hem in het feit dat de ene werker alle leefgebieden (kort) benoemd in de integrale conclusie en de ander alleen de (delict gerelateerde) risico factoren beschrijft. Zoals hierboven vermeld staat is een ander verschil dat de ene werker in de integrale conclusie al naar een het advies toewerkt en de ander dit niet doet en dat enkel bij het advies beschrijft. Uit het onderzoek blijkt dat er verder sprake is van grote overeenkomsten, als het gaat om de componenten die worden beschreven in de integrale conclusie.

5.1.3 Deelvraag 6.

De vraag *'Wat zijn de knelpunten van de adviseurs bij het schrijven van de integrale conclusie?'* kan als volgt beantwoord worden.

Het beknopte schrijven kwam naar voren als een groot knelpunt onder de werkers in Zwolle, in Enschede werd dit niet als knelpunt aangegeven. Het beknopte schrijven werd in de eerdere evaluatie ook als knelpunt opgemerkt door de trainers van het Opleidingshuis.

De feedback die men van elkaar krijgt is voornamelijk dat de integrale conclusie te beknopt is of juist te uitgebreid. De theorie geeft aan dat de integrale conclusie beknopt en 'to the point' moet worden geschreven. Echter blijkt uit de praktijk dat dit niet altijd het geval is. Hierover zijn de meningen dus verdeeld. De knelpunten die aan bod komen zijn divers, maar over het algemeen worden er weinig problemen ervaren bij het schrijven van de integrale conclusie. Knelpunten die desalniettemin genoemd worden zijn: het behouden van de overview, het levendig beschrijven van de cliënt en het stelling innemen. Daarnaast geven enkele werkers aan tevreden te zijn over de wijze waarop ze momenteel de integrale conclusie schrijven.

5.1.4 Deelvraag 7.

Op de vraag: *'Wat hebben de advieswerkers nodig om een goede integrale conclusie te schrijven?'* werden als antwoord veelal algemene termen genoemd.

Het blijkt dat feedback krijgen van medecollega's als grootste hulpmiddel wordt gezien en dat blijkt momenteel voldoende te zijn. Een enkeling zou feedback willen krijgen van een werkbegeleider die in het verleden aanwezig was binnen de organisatie. Wat eveneens naar voren kwam is dat bij het schrijven van de integrale conclusie rekening wordt gehouden met wie de opdrachtgever is. Daarom wordt ook een terugkoppeling van het OM/rechter genoemd. Er kan geconcludeerd worden dat de werkers veel baat hebben bij feedback van elkaar. Omdat de werkers de integrale conclusie veelal op hun eigen manier schrijven, ontvangen zij hier graag feedback op.

In tegenstelling tot Enschede heeft Zwolle twee jaar geleden de opleiding Samenhangend Beeld gevolgd. De opleiding is destijds als zinvol ervaren. Iets minder dan de helft van alle respondenten geeft aan de opleiding graag nog eens te willen volgen ter opfrissing van hun kennis over de integrale conclusie, indien dit niet teveel tijd kost.

5.2 Conclusie hoofdvraag

In deze paragraaf zal antwoord worden gegeven op de hoofdvraag: *‘Op welke manier kan de integrale conclusie binnen het adviesrapport worden verbeterd bij Reclassering Nederland locatie Enschede en Zwolle, als er wordt gekeken naar de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’?’*.

Uit het onderzoek blijkt dat er weinig knelpunten worden ervaren bij het schrijven van de integrale conclusie. De conclusies worden echter niet altijd geschreven naar de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’.

Uit de antwoorden op de deelvragen blijkt dat niet alle werkers op de hoogte zijn van de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’. De kennis over het ‘Slimmer Reclasseren’ is echter voldoende te vinden op intranet, blijkt uit de bronnen die gebruikt zijn in het theoretisch kader. Uit het onderzoek blijkt dat het niet op de hoogte zijn van de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’ voortkomt uit het feit dat de werkers tevreden zijn over de manier waarop zij hun integrale conclusies schrijven.

Elke werker heeft zijn eigen manier van schrijven. Dit loopt uiteen van beknopt tot uitgebreid. Dit verschil blijft bestaan, ondanks dat de adviesmedewerkers elkaars werk controleren en van feedback voorzien. Het verschil in het schrijven van de werkers met betrekking tot de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’ zit vooral in welke leefgebieden vermeld worden in de integrale conclusie. Dit komt voort uit het feit dat de werker een eigen overweging maakt of de informatie voldoende relevant is.

Met het oog op de richtlijnen van het ‘Slimmer Reclasseren’ kan daarom de integrale conclusie niet enkel onder de advieswerkers verbeterd worden. De richtlijnen zullen daarom vanuit een externe partij; bijvoorbeeld het opleidingshuis moeten worden uitgelegd aan de advieswerkers en zo nodig worden verduidelijkt. Het opleidingshuis kan aangeven wat de precieze bedoeling is van het werken vanuit de methode die in het ‘Slimmer Reclasseren’ wordt genoemd. Hierbij is het ook van belang dat deze punten worden aangehouden, wanneer integrale conclusies van feedback worden voorzien door collega’s.

Daarnaast kan de integrale conclusie verbeterd worden door de bij deelvraag 6 benoemde knelpunten te verminderen. Net als bij de evaluatie in 2015 wordt het beknopte schrijven als meest lastig ervaren. Ook hierbij kan het Opleidingshuis een uitweg bieden.

5.3 Aanbevelingen

5.3.1. Terugkoppeling opdrachtgever

Naar aanleiding van dit onderzoek wordt aanbevolen om een korte terugkoppeling uit te voeren naar de advieswerkers, van wat het Openbaar Ministerie (opdrachtgever) vindt van de manier waarop de integrale conclusie momenteel wordt geschreven. Het format van de adviesrapportage is gewijzigd om het voor de lezer eenvoudiger te maken, waardoor er tijdswinst wordt behaald. Na deze wijziging zijn er verschillende visies onder de werkers over de componenten in de integrale conclusie. Om duidelijkheid te verschaffen over wat de opdrachtgever verwacht, is daarom een terugkoppeling aanbevolen. Ondanks dat de reclassering stelling moet blijven innemen, is samenwerking en afstemming belangrijk. Dit kan door middel van terugkoppeling van de opdrachtgever. De heer L. Van Essen geeft namelijk in het interview aan dat er zowel naar de ervaringen van de werkers als de opdrachtgever wordt gekeken. Echter uit dit onderzoek blijkt dat de advieswerkers niet voldoende op de hoogte zijn van de ervaringen en meningen die de opdrachtgever heeft over hoe de integrale conclusie momenteel (2015/2016) wordt geschreven. De mening en ervaringen die het OM heeft over de schrijfwijze van de integrale conclusie kunnen in de opleiding ‘Samenhangend Beeld’ worden

uitgesproken. Ook is het mogelijk dit te beschrijven in bijvoorbeeld een Factsheet die kan worden ontwikkeld (zie 5.3.3).

5.3.2 Opleiding Samenhangend Beeld

Het schrijven van de integrale conclusie kan verbeterd worden door meer aandacht te besteden aan het beknopte schrijven. Het beknopte schrijven kan verbeterd worden door de opleiding Samenhangend Beeld (nogmaals) te volgen. Om ervoor te zorgen dat alle werkers die hier behoefte aan hebben deel gaan nemen aan de opleiding, wordt geadviseerd om de opleiding op locatie te houden. Hierdoor wordt de drempel lager voor werkers die op dit moment tevreden zijn over hun rapporten. Ook wordt aangeraden om met elkaar in overleg te gaan over hoe beknopt een rapport daadwerkelijk moet zijn.

5.3.3. Factsheet componenten integrale conclusie

Om meer eenduidigheid bij het schrijven van de integrale conclusie te krijgen wordt aanbevolen om een factsheet te ontwikkelen waarin staat welke componenten er terug moeten komen met daarbij enkele voorbeelden van integrale conclusies. Hierdoor zullen verkeerde aannames over het schrijven van de integrale conclusie gereduceerd worden. De factsheet kan het beste als tastbaar document en op intranet aangeboden worden. De onderzoekers zijn van mening dat wanneer de factsheet wordt ontwikkeld als een tastbaar document werkers beter op de hoogte gebracht worden van de ontwikkelingen. Wanneer de factsheet alleen digitaal wordt aangeboden en op intranet wordt gezet is de kans groot dat er makkelijk overheen gelezen wordt. Werkers zullen dan niet op de hoogte zijn van de ontwikkelingen. Echter lijkt het de onderzoekers wenselijk dat de factsheet te allen tijde digitaal te vinden is, wanneer hier behoefte aan is.

5.4 Sterktes en zwaktes onderzoek

5.4.1 Sterktes van het onderzoek

- Bij het afnemen van de interviews waren beide onderzoekers aanwezig, om elkaar te kunnen aanvullen of om te wijzen op bijvoorbeeld subjectieve vragen tijdens het interview.
- Freeman en Sweeney (2001) beschrijven dat als de transcripten afzonderlijk worden geanalyseerd dit de betrouwbaarheid vergroot. De onderzoekers hebben de eerste transcripten samen verwerkt om misverstanden te voorkomen. Na drie gezamenlijke transcripten is men afzonderlijk te werk gegaan, waarna zij het later samen hebben vergeleken.
- De interviews zijn direct verwerkt, aangezien de interviews op die momenten nog goed in het geheugen zaten. Dit zorgt voor het vergroten van de betrouwbaarheid.
- Er is bij het afnemen van de interviews gebruik gemaakt van een semigestructureerde vragenlijst, dit zorgde ervoor dat de respondenten de ruimte hadden en namen om hun eigen mening(en), gevoel(s) en ervaringen te delen.
- In het theoretische kader was gesteld dat er vijf respondenten van locatie Enschede en vijf respondenten van locatie Zwolle, het is gelukt om dit aantal respondenten te bereiken.

5.4.2 Zwaktes van het onderzoek

- Tijdens het afnemen van de interviews is gebleken dat enkele vragen geen antwoord gaven op de deelvragen. De onderzoekers hebben naar alle waarschijnlijkheid de vraag niet goed geformuleerd. Dit zorgt ervoor dat de validiteit afneemt, omdat hierdoor een aantal facetten niet meetbaar zijn geworden.
- Bij het beschrijven van de resultaten is gebleken dat de onderzoekers bij bepaalde vragen dieper hadden moeten doorvragen om de vragen vollediger te kunnen beantwoorden.

- De onderzoekers hebben beiden stage gelopen op locatie Enschede, waardoor zij de respondenten van die locatie ook persoonlijk kennen. Als onderzoeker waren zij dan ook direct betrokken bij de respondenten. Prof. Dr. A. H. van der Zwaan beschrijft dat bij elk soort onderzoek via interview of enquête een gevaar van vertekening dreigt (1990). Er dreigt namelijk een kans dat de ondervraagde geen slechte indruk wil maken op de interviewer. De onderzoekers hebben om dit gevaar te verkleinen aangegeven dat alles anoniem wordt verwerkt en dat er enkel gebruik gemaakt van de informatie die relevant is voor dit onderzoek. De onderzoekers schatten na afloop in dat de respondenten uit Zwolle meer vrijuit hebben gesproken dan de respondenten uit Enschede.

5.5 Discussie

Deze discussie is gericht op de ontwikkeling die zich na de invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’ heeft voorgedaan. Zoals eerder is beschreven is er in 2014 een nieuwe manier van werken ingevoerd bij de 3RO, die staat voor efficiënt werken. Deze ontwikkeling bestaat uit een andere manier van rapporteren. In een rapport staat te alle tijde een integrale conclusie, waarin de verbinding tussen de volgende componenten moet worden beschreven: *de basisdiagnose RISc, het risicoprofiel met de kans op recidive en de onderliggende criminogene factoren, responsiviteit, de aanvullende of verdieplingsdiagnostiek, informatie over aspecten die niet in de schalen staan en indicatiestelling*. De nieuwe manier van werken zou ervoor zorgen dat door een nieuw sjabloon in IRIS (registratiesysteem Reclassering) niet meer automatisch alle leefgebieden worden getoond. Hoewel het de bedoeling is dat de integrale conclusie korter en bondiger zou worden, blijkt uit de praktijk dat dit niet altijd het geval is. Waar de ene werker een volledig beeld neerzet van de verdachte door alle leefgebieden (beschermende factoren, risico factoren, delict en het profiel) terug te laten komen in de integrale conclusie, schrijft de ander een integrale conclusie met alleen de risicofactoren en een profiel van de verdachte. De theorie geeft echter aan dat kortere reclasseringsadviezen beter aansluiten bij de behoefte van de opdrachtgevers (Reclassering Nederland, 2014). Het blijkt dat na de invoering van het ‘Slimmer Reclasseren’ er verschil zit tussen de integrale conclusies. Het gestructureerde werken dat voortkomt uit het invullen van het wetenschappelijke instrument RISc, lijkt door het invoeren van het ‘Slimmer Reclasseren’ meer losgelaten te worden. Echter beschrijft Hildebrand (2014) dat het reclasseringsadvies op basis van de RISc hierdoor korter en meer ‘to the point’ wordt, maar het blijft wel gebaseerd op gedegen onderzoek en/of diagnostiek. De onderzoekers krijgen het beeld dat het de ervaring vanuit de werkvloer is, dat er meer wordt gevraagd van het professioneel oordeel van de advieswerkers. Het professioneel oordeel is echter gebaseerd op ervaring, opleiding en normen en waarden, hierdoor lijkt het alsof het adviesrapport meer geschreven wordt zonder wetenschappelijke onderbouwing. De vraag is of het verkrijgen van feedback door collega’s voldoende bijdraagt aan het zorgvuldig inzetten van het professioneel oordeel. Naarmate de werkervaring toeneemt gaat de rol van het professioneel oordeel een zwaardere rol spelen bij de werkers. Dit betekent dat ze het wetenschappelijke risicotaxatie-instrument in bepaalde situaties meer loslaten. Hierbij schuilt het gevaar dat de werkers te veel vanuit hun gevoel gaan werken. Het gevolg kan zijn dat er daardoor minder zorgvuldig gewerkt wordt. Aangezien men al veel feedback geeft en verkrijgt, heeft het ook zijn positieve kant. Feedback geven op elkaars professionele oordeel kan namelijk een goede inhoudelijke discussie opleveren. Doordat men hierdoor gedwongen wordt om na te denken over zijn of haar professionele oordeel, wordt men op interactieve wijze scherp gehouden. Door middel van casuïstiek en intervisie kan deze discussie op gang komen, waardoor eventuele blinde vlekken en stigma’s bij de werkers afnemen. Daarnaast moet men niet voorbijgaan aan het feit dat de RISc een wetenschappelijk instrument is.

Het is bewezen dat het een juiste taxatie maakt op bepaalde leefgebieden. Ook hierover in gesprek gaan kan goed zijn om eventuele blinde vlekken uit de weg te ruimen en vooroordelen helder te krijgen.

Uit voorbeelden van de respondenten is gebleken dat enkel afgaan op het taxatie-instrument niet altijd mogelijk is, doordat de gevolgen voor de maatschappij niet volledig overzien worden. Het adviseren van een strafeis waarbij wordt gekeken hoe de kans op recidive verlaagd kan worden vergt mede daardoor veel menselijke kennis. Om tot een goed professioneel oordeel te komen is het van belang dat de werker zijn (voor)oordelen goed helder heeft. Toch kan het zijn dat bepaalde onderbuikgevoelens vanuit bekende vooroordelen niet geuit worden. Dit kan komen doordat men zich schaamt voor bijvoorbeeld zijn of haar vooroordelen over minderheden. Hierdoor kan de reclasseringswerker sociaal wenselijk spreken over hun visie op de cliënt (Vonk, 2013). Dat kan in strijd zijn met beroepscode 26. Hierin moet de professional zijn methodisch handelen voor leggen ter toetsing (Buitink, 2016). De inhoudelijke discussie die voortkomt uit het bespreken van elkaars professionele oordeel moet bijdragen aan het inzichtelijk maken van die vooroordelen. Ook bij de discussie die voortkomt uit het risicotaxatie-instrument kan dit resultaat naar voren komen. Voor de onderzoekers is het belangrijk dat de werkers zich controleren op de eigen en elkaars vooroordelen door middel van gesprekken bij bijvoorbeeld casuïstiek. Dit komt overeen met de beroepscode van de maatschappelijk werker. Zo wordt in beroepscode 27 gemeld dat de werkers elkaar moeten confronteren indien dit het belang van de cliënt schaadt (Buitink, 2016).

Afsluiting

De onderzoekers hebben het uitvoeren en beschrijven van dit onderzoek als zeer interessant en leerzaam ervaren. De onderzoekers hopen dat de resultaten, conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek een bijdrage kunnen leveren aan de organisatie en werkwijze. Door de goede samenwerking met zowel de opdrachtgever als de docenten van het Saxion te Enschede werden de onderzoekers op een fijne manier voortgeholpen, wat heeft bijgedragen aan nieuwe, helpende inzichten.

Bibliografie

- Abadinsky, H. (2000). Probation and Parole: Theory and Practice. In H. Abadinsky, *Probation and Parole: Theory and Practice* (pp. 133, 134). New Jersey: Prentice Hall, Upper Saddle.
- Alberda, D. V. (2013). *Wat werkt in Nederland en wat niet?* Den Haag: Boom Lemma.
- Baarda, D. &. (2006). Basisboek Methoden en Technieken. In D. &. Baarda, *Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Beek, D. R. (2009, september). *implementatie vernieuwd advies en toezicht*. Retrieved from [www.svg.nl: http://www.svg.nl/source/implementatie_vernieuwd_advies_en_toezicht~factsheet_risc_voor_opdrachtgevers_september_2009.pdf](http://www.svg.nl/source/implementatie_vernieuwd_advies_en_toezicht~factsheet_risc_voor_opdrachtgevers_september_2009.pdf)
- Blomberg, A. (1970). Criminal Justice. In A. Blomberg, *Criminal Justice*. Chicago: Quadrangle Books.
- Buitink, J. (2016). Beroepscode voor de maatschappelijk werker. In J. Buitink, *Beroepscode voor de maatschappelijk werker* (p. 16). Revon BV.
- Cromwell, P. d. (1999). Community-Based Corrections. In P. d. Cromwell, *Community-Based Corrections* (pp. 52-54). Belmont: Wadsworth.
- Esch, C. (2012). *Gedragdeskundigen in strafzaken*. Retrieved from <https://openaccess.leidenuniv.nl/handle/1887/20438>.
- Freeman, A. &. (2001, november 10). Why general practitioners do not implement evidence: qualitative study. *The BMJ*.
- Hessel. (2015, oktober 1). *Organisatie Reclassering Nederland*. Retrieved from [Reclasseringswiki: intranet.reclassering.nl/naslag/reclasseringswiki/wiki?wiki_id=202&search=missie&searchType=gecombineerd#chapter203](http://intranet.reclassering.nl/naslag/reclasseringswiki/wiki?wiki_id=202&search=missie&searchType=gecombineerd#chapter203)
- Hildebrand, M. (2014, december 29). *Handleiding RiSc*. Retrieved from [Intranet Reclassering Nederland](http://intranet.reclassering.nl)
- Klompenhouwer, L. (2014, augustus 12). 'Reclassering in de knel door bezuinigingen'. Retrieved from [nrc.nl: http://www.nrc.nl/nieuws/2014/08/12/reclassering-in-de-knel-door-bezuinigingen](http://www.nrc.nl/nieuws/2014/08/12/reclassering-in-de-knel-door-bezuinigingen)
- Marks, M. (2015, oktober 31). *opleidingshuis reclassering*. Retrieved from [intranet.reclassering.nl: intranet.reclassering.nl/naslag/reclasseringswiki/wiki?wiki_id=402&search=opleidingshuis&searchType=combineerd](http://intranet.reclassering.nl/naslag/reclasseringswiki/wiki?wiki_id=402&search=opleidingshuis&searchType=combineerd)
- Menger. (2013). Werken in gedwongen kader. In A. K. Menger, *Methodiek voor het forensisch sociaal werk*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Menger, A. &. (2010). Het delict als maatstaf. In A. K. Menger, *Methodiek voor werken in gedwongen kader* (pp. 37-38). Amsterdam: Uitgeverij SWP.
- Menger, A. K. (2013). Werken in een gedwongen kader. In A. K. Menger, *Werken in een gedwongen kader* (pp. 270-271). Amsterdam: SWP Uitgeverij.
- Migchelbrink, F. (2000). *Praktijkgericht onderzoek in zorg en welzijn*. Amsterdam: SWP.
- Mortelmans, D. (2013). Handboek Kwalitatieve Onderzoeksmethoden. In D. Mortelmans, *Handboek Kwalitatieve Onderzoeksmethoden* (pp. 138, 472, 473). Leuven: Uitgeverij Acco.
- Opleidingshuis, R. (z.d.). *Samenhangend beeld centraal - Slimmer Reclasseren*. Retrieved from intranet.reclassering.nl.

- Poort, R. E. (2009). *Een literatuuronderzoek naar de effectiviteit van de reclassering*. Den Haag: Boom Juridische uitgevers.
- Reclassering Nederland. (2009, april). *RISc buiten het justitiële kader*. Retrieved from reclassering.nl: <https://www.reclassering.nl/documents/2012/documenten/factsheet%20RIScvoor%20gemeente%202007-04-091.pdf>
- Reclassering Nederland. (2014, juli). *informatieblad advies slimmer reclasseren*. Retrieved from intranet.reclassering.nl: Intranet Reclassering
- Reclassering Nederland. (2015, maart). *Evaluatie Slimmer Reclasseren*. Retrieved from reclassering.nl.
- Reclassering Nederland. (2016). *Wat doen wij*. Retrieved from reclassering.nl: <https://www.reclassering.nl/wat-wij-doen/verdachten-en-veroordeelden/advies>
- Reclassering Nederland. (2016). *Wie Zijn Wij*. Retrieved from reclassering.nl: <http://www.reclassering.nl/wie-wij-zijn?closeCookie=true>
- Reclassering Nederland. (z.d.). *Wikipagina Slimmer Reclasseren*. Retrieved from reclassering.nl: <file:///C:/Users/Gijs/Desktop/Studie/Wikipagina%20Slimmer%20Reclasseren.pdf>
- Rijksoverheid. (2013, mei 17). *Budgettaire opgave Veiligheid en Justitie: ruim €1 miljard bezuinigen*. Retrieved from rijksoverheid.nl: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2013/05/17/budgettaire-opgave-veiligheid-en-justitie-ruim-1-miljard-bezuinigen>
- Rijksoverheid. (z.d.). *Reclassering Nederland*. Retrieved from rijksoverheid.nl: <https://www.rijksoverheid.nl/contact/contactgids/stichting-reclassering-nederland>
- SVG. (2009, september). *Quickscan*. Retrieved from svg.nl: <http://www.svg.nl/source/Factsheet%20quickscan%20opdrachtgevers.pdf>
- van Gennip, S. (2014, juli 8). *Sjef's Blog*. Retrieved from intranet.reclassering.nl: Intranet Reclassering Nederland
- Van Gennip: reclassering bezwijkt*. (2014, augustus 12). Retrieved from nos.nl: <http://nos.nl/artikel/685351-van-gennip-reclassering-bezwijkt.html>
- van Stijn, C. (2014, februari 27). *Beleidskader Diagnose & Advies*. Retrieved from Intranet.reclassering.nl: Intranet Reclassering
- Verhoeven, N. (2011). Wat is onderzoek? In N. Verhoeven, *Wat is onderzoek?* (pp. 30, 118, 198). Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Vonk, R. (2013). Sociale Psychologie. In R. Vonk, *Sociale Psychologie* (p. 547). Groningen: Noordhoff Uitgevers.
- Weber, D. &. (2000). Utah Presentence Investigation Reports: User Group Perceptions of Quality and Effectiveness. *Federal Probation*.
- Zwaan, v. d. (1990). Organisatie onderzoek: leerboek voor de praktijk. In v. d. Zwaan. Assen: Van Gorcum.

Bijlagen

Bijlage 1: Begrippenlijst theoretisch kader

Adviesrapportage: Een rapport, gebruikt om de leefgebieden en/of recidiverisico te beschrijven. Wordt gegenereerd vanuit de RISc.

Adviessjabloon: Een modelvorm die gebruikt wordt binnen de adviesunit. Dit standaardmodel zorgt voor een eenduidige manier van werken. Het wordt vanuit het informatiesysteem IRIS gegenereerd in een Word-document.

Criminogene factoren: Factoren van mensen en omgeving die een bijdrage leveren aan het plegen van delicten.

DJI: Dienst Justitiële Inrichting

Integrale conclusie: Onderdeel binnen het adviesrapport; een korte en bondige professionele eindconclusie over het risico en het daarmee samenhangende beeld van de cliënt.

IRIS: Integraal Reclassering Informatie Systeem.

OASys: Risico taxatiemodel gebruikt in Wales en Engeland

PI: Penitentiaire inrichting

Recidive: Herhaling van een strafbaar feit.

RISc: Een diagnose-instrument, gebruikt door de reclassering, om het recidiverisico in te schatten. De RISc is gebaseerd op OASys

‘Slimmer Reclasseren’: Een werkwijze ingevoerd in 2014 waarbij meer tijd gecreëerd wordt door betere (digitale) facilitering van medewerkers, minder regels en minder registratie.

TBS: Ter beschikking stelling

VI: Voorwaardelijke invrijheidstelling

What Works principes: Wetenschappelijk onderbouwde principes (onderdeel van het beleidsprogramma Terugdringen Recidive) die er voor dienen het recidiverisico te verkleinen.

Bijlage 2: Interview Laurus van Essen

1. Wat is je functie binnen RN?
2. Hoelang ben je werkzaam binnen de organisatie?
3. Waaruit bestaan je werkzaamheden?
4. Wat is je rol bij de implementatie van het SR?
5. Wat vind je van het SR?
6. Wat was de aanleiding tot het SR?
7. Werde het reclasseringsadvies voor het SR ook vanuit RISC gegenereerd?
8. We hebben gelezen op intranet dat het adviesrapport van ongeveer 14 naar 4 pagina's is gegaan.
9. Wat maakt dat het nu zo beknopt kan?
10. Wat is de rol van de integrale conclusie hierin? Wat valt je hierbij op?
11. Hoe zagen eerdere RISC'en eruit. (Vragen bij Laurus van Essen).
12. Wat houdt het Slimmer reclasseren in m.b.t. tot advies.
13. Wat waren de eisen van de integrale conclusie voor de invoering van het Slimmer Reclasseren?
14. Wat is er veranderd aan het adviesrapport na invoering van het SR.
15. Wat is de functie van het integrale functie voor en na invoering van het SR volgens jou?
16. Wat zijn je ervaringen met het SR?

Bijlage 3: Format diepte-interview

Interviewvragen reclasseringswerkers

Ten eerste willen wij u bedanken voor uw deelname aan het bacheloronderzoek bij Reclassering Nederland. Het onderwerp van ons onderzoek is de integrale conclusie na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren'. De informatie zal anoniem worden verwerkt. Graag willen wij dit interview opnemen, door middel van een voicerecorder. Dit wordt gedaan zodat wij de gegevens correct en geheel kunnen uitwerken en wordt voor geen enkel ander doeleinde gebruikt. Heeft u hier bezwaar tegen?

Het interview bestaat uit 24 vragen, die in 4 thema's zijn gerangschikt. Wij zullen tijdens het interview ook aangeven wanneer we naar het volgende thema gaan. Het interview zal ongeveer 30 minuten duren. Heeft u nog vragen voordat we beginnen met het interview?

Als het onderzoek is afgerond zullen wij u het onderzoeksrapport mailen.

Opening:

1. Wat is uw leeftijd?
2. Hoe lang bent u werkzaam bij Reclassering Nederland binnen de adviesunit?
3. Hoeveel uur werkt u per week?

Thema reclasseringswerk:

1. Waaruit bestaan uw werkzaamheden als adviseur?
2. Welke stappen doorloopt u als adviesmedewerker bij reguliere adviesrapportages?
3. Mocht u tegen knelpunten aanlopen bij het schrijven van een adviesrapport, hoe gaat u hier dan mee om? (is dit voldoende?)

Thema RISc:

1. Welke rol speelt de RISc bij de totstandkoming van het adviesrapport volgens u?
2. Gebruikt u het oude format van de RISc nog wel eens?
b. En wat is uw overweging hierbij?
3. Wat vindt u prettig aan de RISc?
4. Wat vindt u niet prettig aan de RISc?

Kennis 'Slimmer Reclasseren'

1. Welke kennis over het 'Slimmer Reclasseren' heeft u nodig bij het schrijven van een adviesrapportage?
2. Wat vindt u van het 'Slimmer van Reclasseren'?
3. Hoe past u het slimmer reclasseren toe bij het schrijven van de integrale conclusie?
4. Bent u op de hoogte van mogelijkheden die het Opleidingshuis bieden?
Heeft u eerder gehoord van de opleiding Samenhangend Beeld?
Zou u hier gebruik van maken?

Thema ervaring integrale conclusie: (na invoering van het 'Slimmer Reclasseren')

1. Welke stappen volgt u bij het schrijven van de integrale conclusie, na het invoeren van het 'Slimmer Reclasseren'?
b- Welke componenten moeten er volgens u in de integrale conclusie zitten, na het invoeren van het 'Slimmer Reclasseren'?
2. Merkt u verschil bij het schrijven van de integrale conclusie na de invoering van het 'Slimmer Reclasseren'?
3. Wat vindt u moeilijk aan het schrijven van een integrale conclusie?
4. Wat heeft u nodig om een goede integrale conclusie te schrijven?

- 5 Welke overweging maak je om leefgebieden er wel of niet in te zetten.
- 6 Hoe zwaar weegt uw professioneel oordeel mee bij het schrijven van de integrale conclusie?
- 7 Hoe vaak maakt u gebruik van de hulpmiddelen het sjabloon (vraagteken)?
- 8 Heeft u als adviesunit afspraken gemaakt over het schrijven van de integrale conclusie? Zo ja, welke afspraken?

Bijlage 4: Labelschema

<i>Hoofdlabel</i>	<i>Sublabel</i>	<i>Fragment</i>
<i>Kennis Slimmer Reclasseren</i>	kort en bondig schrijven (3)	7.21, 8.8, 10.9
	efficiënt gebruik RISc (2)	1.14, 7.22
	alleen relevante info/leefgebieden (2)	6.7, 9.8
	hoe professioneel oordeel verwerken (1)	5.8
	hoe schrijf ik aanloop naar advies (1)	5.9
	opbouw integrale conclusie (1)	1.9
	er is meer kennis te halen (1)	4.8
<i>Pluspunten Slimmer Reclasseren</i>	sneller + (2)	5.6, 10.11
	makkelijk + (1)	5.10
	compact + (1)	1.11
	meer vrijheid + (1)	6.9
	gedwongen verbanden te leggen + (1)	4.16
<i>Minpunten Slimmer Reclasseren</i>	compact - (1)	2.11
	lastig / onduidelijk (1)	10.3
	onnodig - (1)	8.7
	rommelig - (1)	3.6
	beschermende factoren komen niet aan bod - (1)	9.10
<i>Toepassing SR op integrale conclusie</i>	beknopt schrijven (5)	2.8, 3.14, 5.25, 8.9, 10.12
	nieuwe informatie toevoegen (4)	2.29, 3.11, 4.2, 8.22
	geen nieuwe informatie toevoegen (3)	7.10, 9.19, 10.18
	overstijgend denken / compleet beeld (2)	1.12, 6.11
	verbanden leggen (2)	1.13, 4.15
	relevantie opdrachtgever (1)	2.9
	professioneel oordeel (1)	5.8
	wordt niet toegepast (1)	6.10
<i>Volgorde advies</i>	eerst integrale conclusie, dan advies (2)	3.11, 4.13
	verschrikkelijk lelijk (1)	3.9
<i>Deelname Opleiding Samenvattend Beeld</i>	niet aan deelgenomen (6)	4.17, 6.12, 7.8, 8.10, 9.14, 10.19
	reeds deelgenomen (4)	1.15, 2.17, 3.17, 5.16
<i>Behoefte Opleiding Samenvattend Beeld</i>	Nee, gaat nu goed (6)	3.18, 5.17, 6.13 8.11, 9.15, 10.21

<i>Componenten Integrale Conclusie</i>	Ja, ter opfrissing (4)	1.16, 2.18, 7.9, 10.22
	Nee, geen tijd (1)	10.20
	Is aan het overwegen (1)	4.17
	Risicofactoren (delictgerelateerd) (7)	1.19, 2.14, 3.22, 5.21, 7.14, 9.11, 10.16
	Delict (6)	1.17, 2.22, 3.21, 4.20, 5.19, 10.13
	Profielschets (5)	2.12, 3.19, 4.18, 5.22, 10.23
	Bekennend / ontkennend (5)	1.18, 3.20, 4.19, 5.20, 10.14
	Risicofactoren (niet delictgerelateerd) (5)	2.15, 3.23, 7.14, 9.17, 10.25
	Beschermende factoren (5)	1.20, 2.13, 3.24, 9.12, 10.17
	aanloop naar advies (5)	4.21, 7.13, 8.13, 9.18, 10.27
	overview (4)	2.25, 3.26, 8.23, 10.30
	enkel relevante leefgebieden (3)	7.15, 8.12, 9.20
	Motivatiemogelijkheden / responsiviteit (3)	1.21, 2.23, 3.25
	eigen visie (2)	7.12, 10.15
	jeugdstrafrecht (2)	1.22, 2.24
	verantwoording advies (2)	2.26, 9.13
	samenvatting (1)	7.11
	geen vaste componenten (1)	8.20
	even belangrijk (4)	3.27, 6.10, 8.21, 10.28
	Belangrijker / meer nadruk (3)	1.23, 2.6, 5.14
<i>Functie IG na invoering SR</i>	Uitgebreider (2)	2.27, 3.15
	meer 'to the point' schrijven (1)	4.22
<i>Knelpunten integrale conclusie</i>	beknopt schrijven (4)	1.25, 2.32, 4.24, 5.26
	geen knelpunten (3)	3.10, 6.19, 7.16
	cliënt levendig beschrijven (2)	4.23, 6.16
	stelling innemen (2)	4.25, 9.22
	overview (2)	1.24, 9.16
<i>Benodigdheden goede integrale conclusie</i>	positieve punten in ogenschouw houden (1)	10.29
	niet gaan samenvatten (1)	2.31
	Feedback (3)	1.26, 2.28, 4.26
	voorbeelden (1)	2.34
	werkervaring (1)	2.35
	klassikaal les (1)	4.10
	eenduidigheid (1)	4.9
	terugkoppeling OM/rechter (1)	4.12
	iemand die structureel meekijkt (1)	4.27

<i>Overweging vermelden leefgebieden</i>	delictgerelateerd (5)	1.27, 2.36, 4.28, 6.14, 8.24
	risicofactor (niet delictgerelateerd) (3)	1.28, 4.28, 6.15
	alle leefgebieden terug laten komen (3)	2.7, 3.28, 5.15
	beschermende factor (1)	6.16
<i>Afspraken unit over integrale conclusie</i>	geen afspraken / niet op de hoogte (8)	1.31, 3.31, 4.31, 6.18, 7.18, 8.26, 9.23, 10.32
	eens over componenten (2)	2.41, 5.30
	agendapunt (1)	1.32
	nieuwe informatie (1)	2.40
	niet in samenvatting (1)	2.39
	vanuit eigen visie (1)	2.42
<i>Inhoud feedback</i>	te beknopt – te uitgebreid	1.26, 2.11
<i>Rol professioneel oordeel</i>	Blijft even zwaar	8.28
	Zwaarder door ervaring	1.33, 5.31, 9.25
<i>Behoefte aan afspraken unit</i>	nee (4)	7.20, 8.27, 9.24, 10.33
	ja (1)	4.32

Bijlage 5: Mail naar respondenten Zwolle

Dag allen,

Allereerst bedankt dat jullie mee willen werken aan ons onderzoek!

Met deze mail willen we jullie graag een voorstel doen om de interviews in te plannen.

We zijn van plan om donderdag 21 april en dinsdag 26 april bij jullie op kantoor te komen.

Zouden jullie aan ons willen doorgeven welke onderstaande jullie het beste uitkomt?

Mochten jullie de bovengenoemde data niet kunnen, horen we het graag.

Datum: donderdag 21 april

Tijd	werker
9.00-10.00	
10.00-11.00	
11.00-12.00	
13.00-14.00	
14.00-15.00	
15.00-16.00	

Datum: dinsdag 26 april 2016

Tijd	werker
9.00-10.00	
10.00-11.00	
11.00-12.00	
13.00-14.00	
14.00-15.00	
15.00-16.00	

Ps, zouden jullie deze mail aan alen willen beantwoorden, zodat er geen dubbele afspraken ingepland worden.

Mochten jullie verder nog vragen hebben, horen we het graag!

Met vriendelijke groet,

Gijs Assink (06-37601561) & Merle Schepers (06-23890289)